

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 6/313

WRZESIEŃ 2020

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 34 AUTORÓW, 52 TEKSTY

Pamięci pomordowanych na Kozich Górkach

str. 15

Kolej na pociąg

Przez wiele lat Niepołomska była połączona linią kolejową z Krakowem. Dziś jest szansa na uruchomienie podobnego połączenia kolejowego, oczywiście w całkiem nowej szacie technologicznej!

str. 2

Ranking najbogatszych samorządów

Miesięcznik samorządu terytorialnego Wspólnota opublikował swój coroczny ranking zamożności gmin w Polsce. W zestawieniu najbogatszych Niepołomska znalazły się na najwyższej pozycji w historii...

str. 3

Fotowoltaika – czas na umowy

Po rozpatrzeniu odwołań ostatecznie wybrany został wykonawca projektu. A to oznacza, że w październiku będzie czas na podpisywanie umów, a w dalszej kolejności instalację urządzeń fotowoltaicznych na domach prywatnych

str. 4

20/09/2020 r.

godz. 12:00

BIEG

w Puszczy Niepołomickiej

4REST
RUN

Nowa formuła!

5 lub 10 km

DYSTANS 5 lub 10 km

MIEJSCE Puszcza Niepołomicka

BIURO ZAWODÓW Parking leśny przy drodze nr 75

LIMIT UCZESTNIKÓW 300 osób (150 na każdy dystans)

ZAPISY www.4restrun.pl

Bieg na 5 lub 10 km • Dodatkowo klasyfikacja drużynowa!

ORGANIZATOR:

SPONSORZY:

PARTNERZY:

Nadleśnictwo Niepołomice

TEMATY MIESIĄCA

2. Kolej na pociąg

TWÓJ URZĄD

3. Ranking najbogatszych samorządów
4. Bezpłatne przejazdy dla uczniów
4. Fotowoltaika – czas na umowy
5. Na spacer do Ogrodów Bony
6. Rozmowa o przyszłości Puszczy
6. Konsultacje programu współpracy z organizacjami pozarządowymi
7. Ankieta konsultacyjna

RADA MIEJSKA

9. Rada Miejska udzieliła wotum zaufania i absolutorium burmistrzowi za 2019 rok

NASZA TABLICA

10. Zgłoś zadanie do BO Małopolska i zmień swoją okolicę!
11. Rusza ekofabryka Trefla
12. Powszechny Spis Rolny 2020
12. Udana akcja
12. Październikowe nabory w LGD Powiatu Wielickiego
12. Walczymy z plagą komarów

EDUKACJA

13. Otwórz swoje oczy, otwórz swoje serce, otwórz swój umysł – bądź zdrowy
14. Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2020

WYDARZENIA

15. 81 rocznica wybuchu II wojny światowej

15. Pamięci pomordowanych na Kozich Górkach
16. Zakończenie Dni Niepołomic
17. Limboski i Sosnowski na letni wieczór
17. Srebrny medal Mistrzostw Świata SuperBall
18. Lekcja miłości do zwierząt czyli spotkanie z Tomem Justyniarskim
19. Wernisaż projektu Na Cztery Łapy
21. Jubileuszowa Ziolomania za nami

SPORT

22. Szybka Dycha za nami!
23. Mistrzostwa Małopolski w zawodach konnych
24. 21. Gala FightTTime
25. Szkoleniowy sierpień AKT
26. Wakacje w Niedzicy
26. OSA w trampkach
27. Zacieśnienie piłkarskiej współpracy w Staniątkach
28. Półkolonia siatkarska w Niepołomicach
28. Zawody strzeleckie na Dni Niepołomic
29. Sukcesy SL SALOS Staniątki
29. Mozaika szachowa
30. Sportowe zakończenie wakacji
30. Wyścig by Tomasz Marczyński
31. Letni obóz ju-jitsu
31. Target Camp 2020!

MUZEUW NIEPOŁOMICKIE

32. Muzeum Niepołomicke po lockdownie

OKIEM RADNEGO

34. Rok 2020 rokiem ważnych rocznic Kalendarium

ZDROWIE

36. Z niemowlakiem do logopedy?

POMAGAMY

38. Pomóżmy wrócić do zdrowia naszej niepołomiczance – Ewie

NASZE PASJE

39. Nowy-stary samochód niepołomicznych druhów

NA FALI

40. Kluby Krótkofalarskie

ASTRONOMIA

41. Październik 2020
42. Nasza wyprawa na Marsa

NA CZTERY ŁAPY

43. Cykl historii projektu *Na cztery łapy*
43. Karolina klacz adoptowana z Fundacji Centaurus

ZIELONY PUSZCZYK

44. Pożegnanie Bociana czyli Niepołomiczki Piknik Przyrodniczy

PUSZCZA NIEPOŁOMICKA

47. Noc ciem

GAZETA NIEPOŁOMICKA
www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomicze

Redakcja: ul. Zamkowa 5, 32-005 Niepołomicze
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania artykułów, opatrywania ich własnym tytułem i korespondencji.

Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada.

Skład: Krzysztof Biliński

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o.

www.leyko.pl

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Kolej na pociąg

Przez wiele lat Niepołomice były połączone linią kolejową z Krakowem. Kolej zwana 'Niepołomką' stanowiła okno na świat dla wielu mieszkańców korzystających z niej w drodze do szkoły czy pracy. Dziś jest szansa na uruchomienie podobnego połączenia kolejowego, oczywiście w całkiem nowej szacie technologicznej!

Dawna Niepołomka

Przez dziesięciolecia Niepołomka stanowiła trzon komunikacji pomiędzy Niepołomicami, a Krakowem. Z czasem jej znaczenie malało. Nie wytrzymywała konkurencji z transportem samochodowym, busowym i autobusowym. Dziś mijają dwie dekady, od kiedy do Niepołomic przyjechał ostatni pociąg. Pięć lat później linia została rozebrana, a na jej trasie powstała droga prowadząca do terenów inwestycyjnych, na których dziś znajdują się kilkadziesiąt zakładów pracy.

Podróżowanie obecnie

Badania pokazały, że 44% osób zatrudnionych w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej dojeżdża do pracy z Krakowa. Spośród nich ponad 82% korzysta z samochodów osobowych. To generuje ruch na ulicach i nie pozostaje bez znaczenia dla środowiska w którym żyją mieszkańcy naszej gminy. Dlatego już kilka lat temu wskazywano na konieczność uruchomienia alternatywnych form komunikacji, z naciskiem na połączenia kolejowe.

Aby to umożliwić trwa modernizacja linii kolejowej pomiędzy Krakowem, a Niepołomicami. Powstają dodatkowe tory kolejowe, nowy most na Wiśle w Krakowie, nowe przystanki. Inwestycja, choć opóźniona, ma być realizowana do 2021 roku. Równocześnie jako gmina budujemy system Park&Ride, umożliwiając przesiadki czy to na komunikację autobusową czy właśnie kolejową. Pierwszy parking przy dworcu w Podłężu powinien być oddany do użytku we wrześniu bieżącego roku. Dzięki temu będziemy mogli wygodnie podróżować, korzystając z Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Trwają też prace przy rozpoczęciu innej, dużej inwestycji kolejowej: budowy nowej linii kolejowej Podłęże-Piekiełko. Zgodnie z najnowszymi planami przedsięwzięcie ma być gotowe w 2027 roku. Inwestycja zakłada wybudowanie 58,5 km nowej linii kolejowej rozpoczynającej się w Podłężu i skierowanej na południe, do Mszany Dolnej.

Kolej+

Zupełnie nowym pomysłem jest inicjatywa władz samorządowych województwa małopolskiego, aby korzystając z rządowego programu Kolej+ zbudować nowe połączenia kolejowe pomiędzy Krakowem a Olkuszem, Myślenicami i właśnie Niepołomicami!

Pomysł zakłada budowę linii kolejowej wzdłuż Wisły po wale przeciwpowodziowym, która łączyłaby się z linią kolejową w okolicach mostu żelaznego. Ciekawostką jest, że włączenie nastąpiłoby po dwóch stronach rzeki – południowej i północnej, w zależności od kierunku jazdy. Dzięki temu obsługane byłyby połączenia zarówno w stronę Krakowa, jak i Tarnowa.

Długość odcinka nowej linii kolejowej liczyłaby około czterech kilometrów. Dzięki temu długość trasy pomiędzy Niepołomicami, a dworcem Kraków Główny wynosiłaby 23 kilometry, a czas przejazdu oscylowałby w granicach nawet 17 minut. Do Tarnowa zaś mogliśmy się dostać w niespełną godzinę.

Niebagatelne znaczenie w projekcie ma fakt finansowania go w 85% przez skarb państwa. Pozostałe 15% leżałoby po stronie samorządów. Koszt przedsięwzięcia szacowany na 80-100 milionów złotych jest całkowicie poza możliwościami finansowanymi samej gminy Niepołomice.

Realizacja tej inwestycji byłaby kluczowa dla mieszkańców, dla rozwoju gminy i poprawy bezpieczeństwa. To realna alternatywa dla dojeżdżających do Krakowa.

Komunikacja w przyszłości

W przyszłości należy spodziewać się wprowadzenia kolejnych obostrzeń dla samochodów wjeżdżających do centrów miast czy podwyżek opłat za parkowanie. Nie chodzi o to, aby całkowicie

wyeliminować samochody z codziennego użytku lecz ograniczyć ruch kołowy przyczyniający się do zanieczyszczenia miasta. Sieć drogowa też jest uzupełniana, a oddany niedawno do użytku zjazd z autostrady jest dowodem na to, że zdajemy sobie sprawę ze znaczenia tej formy transportu.

Komunikacja kolejowa powinna stanowić realną i konkurencyjną alternatywę dla dojazdów samochodem. To oczywiste, że pociąg nie dojedzie w każde miejsce. Być może nadal to właśnie samochód zostanie najatrakcyjniejszym środkiem komunikacji.

Transport kolejowy, z gęstą siecią połączeń i wygodnymi przystankami, wsparty systemem komunikacji miejskiej i linii dowozowych powinien przekonać wielu ludzi do rezygnacji z samochodów i przesiadki na pociąg.

Cieszę się, że dzięki wnioskowi do programu Kolej+ może powstać kolejne ułatwienie dla mieszkańców gminy Niepołomice. To przełomowy projekt, którego realizacja z pewnością przyczyni się do poprawy jakości życia, wzrostu mobilności, zwiększenia wygody prowadzenia działalności gospodarczej i wzrostu wartości nieruchomości.

O postępie prac przy projekcie będą Państwa informował na bieżąco. Trzymajmy kciuki!

KRYSTIAN ZIELIŃSKI

pełniący funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice

Ranking najbogatszych samorządów

Miesięcznik samorządu terytorialnego Wspólnota opublikował swój coroczny ranking zamożności gmin w Polsce. W zestawieniu najbogatszych Niepołomice znalazły się na najwyższej pozycji w historii...

W przygotowaniu zestawienia wzięto pod uwagę dochody własne jednostek samorządu terytorialnego i otrzymywane przez nie subwencje. Podobnie jak w latach ubiegłych zrezygnowano z wliczania do rankingu zamożności wpływów z np. środków unijnych, ponieważ często jednorazowy zastrzyk pieniędzy zewnętrznych wypaczał ranking, windując pojedyncze gminy tylko po to, aby w kolejnych zestawieniach spadły o wiele pozycji.

W rankingu nie widać wielkich niespodzianek. Najbogatsze miasta wojewódzkie to kolejno: Warszawa, Opole i Wrocław. Podium wśród miast na prawach powiatu mają: Sopot, Płock i Gliwice.

W naszej kategorii ranking otwierają: Krynica Morska, Mielno i Dziwnów. Gmina Niepołomice jest w zestawieniu na 22. miejscu, czyli najwyżej w Małopolsce, z dochodami per capita na poziomie 5202 złotych!

To duży awans w zestawieniu. Przez wiele lat gmina Niepołomice

była w czwartej dekadzie, w 2018 roku trzydziesta szósta, a teraz miejsce 22. To z pewnością cieszy, świadczy o mocnych podstawach finansowych samorządu i silnej pozycji gospodarczej. A jednocześnie umożliwia odważniejsze planowanie wydatków na rozwój czy edukację – podkreślił pełniący funkcję burmistrza Krystian Zieliński.

Bogatsze od nas w regionie są: Tarnów, Nowy Sącz (oba to miasta na prawach powiatu) oraz Kraków (w rankingu miast wojewódzkich).

W komentarzu do rankingu zaznaczono, że dotyczy on danych z roku 2019, które w sytuacji pandemii koronawirusa wydają się głęboką historią. Autorzy przewidują zmiany w przyszłorocznym rankingu, choć pierwsze dane z wykonania budżetu dopiero się pojawiają. Zaznaczają też, że samorządom bardzo przydałoby się wsparcie i faktyczne współdziałanie z rządem w najbliższym czasie podkreślając ich większą niż w przypadku budżetu państwa bezbronnością finansową.

Jednocześnie autorzy podkreślają, że samorządy od 2016 roku notują wzrost dochodów na wszystkich szczeblach – od gmin po województwa i to nawet z pominięciem środków na świadczenia z programu 500+ (500+ to program rządowy, którego dystrybucja została zlecona samorządom. W wyniku tego przez budżety gmin przepływają środki na wypłaty z programu, zwiększając ich dochody, jednak nie mogą być wykorzystane w celu realizacji żadnych innych zadań).

Rok 2018 był rekordowym pod względem środków przeznaczonych przez JST na inwestycje. Niespodziewanie suma wydatków majątkowych samorządów w ubiegłym roku spadła i była niższa niż ta w poprzednim rekordowym 2010. Jednak wciąż jest to suma ponad 50 mld złotych, których prawie połowa przypadła na gminy.

SZYMON URBAN

Referat Promocji i Kultury
fot. Szymon Urban

Bezpłatne przejazdy dla uczniów

Zdzisław Urantówka
Referat Promocji i Kultury

Przypominamy, że od 1 września krakowska komunikacja aglomeracyjna jest z zasady bezpłatna dla uczniów szkół podstawowych. Część uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studiów może wyrobić bilety wolnej jazdy. Podobnie jak w poprzednich latach rusza też bus dowożący dzieci z Boryczowa do szkół w centrum

Komunikacja aglomeracyjna – uczniowie szkół podstawowych

Bezpłatne przejazdy zarówno tramwajami, jak i autobusami w Krakowie i całej aglomeracji są dla uczniów szkół podstawowych – na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego przez gminy wchodzące w skład Metropolii Krakowskiej. Takie zasady ustaliła Gmina Kraków, a Niepołomice co miesiąc przekazują rekompensatę za te przejazdy.

Dokumentem poświadczającym prawo do korzystania z tego uprawnienia jest ważna legitymacja szkolna. Bezpłatne przejazdy obowiązują jedynie w roku szkolnym, czyli od 1 września do 30 czerwca.

Komunikacja aglomeracyjna – uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz studenci

Uczniowie szkół ponadpodstawowych mogą korzystać z bezpłatnych przejazdów w ramach komunikacji aglomeracyjnej na innych warunkach. Zostały one również określone przez Gminę Kraków i stanowią, że dzieci z rodzin, w których rodzic/rodzice mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- w wieku do ukończenia 18. roku życia,
- lub do ukończenia 24. roku życia w przypadku kontynuowania przez dziecko nauki,
- lub bez ograniczenia wieku w przypadku dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu znacznym.

Aby skorzystać z tego prawa, należy wyrobić sobie imienny bilet wolnej jazdy. Jest on przyznawany na okres 1 roku. Należy udowodnić, że jest się członkiem rodziny, w której jest co najmniej troje uczących się dzieci. Naj-

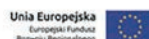
prostszy sposób jest okazanie karty dużej rodziny (jeśli się ją posiada). W razie pytań czy wątpliwości związanych z biletami wolnej jazdy, należy kontaktować się z krakowskim MPK, infolinia: 12 19150.

Bus dla uczniów z Boryczowa

We wtorek 1 września ruszył również, podobnie jak w poprzednich latach, bezpłatny bus dla dzieci z Boryczowa. Dowozi on uczniów do szkół w centrum miasta Niepołomicach. Przejazdy są finansowane przez gminę Niepołomice.

Trasa: od przystanku przy ul. Wielickiej w Niepołomicach (przy Auto Myjni, Wielicka 91), ul. Komandosów, ul. Pilotów, ul. Czerwonych Beretów, ul. Młyńska, ul. Ogrodowa, ul. 3 Maja, do przystanku przy ul. Mickiewicza (zwykajowo zwanym Rynek).

Godzina odjazdu: 7.35.

Fotowoltaika – czas na umowy

Joanna Kocot
Referat Promocji i Kultury

Po rozpatrzeniu odwołań ostatecznie wybrany został wykonawca projektu. A to oznacza, że w październiku będzie czas na podpisywanie umów, a w dalszej kolejności instalację urządzeń fotowoltaicznych na domach prywatnych

Kto taką umowę może podpisać? Właściciel nieruchomości, a jeśli nieruchomości ma kilku właścicieli, w umowie powinni znaleźć się wszyscy. I to jest najważniejszy warunek, ale jest ich więcej: należy odpowiednio zgłosić chęć udziału w projekcie, budynek musi spełniać wymagania konkretne techniczne, należy mieć uregulowane wszystkie zobowiązania z Gminą, a także oczywiście podpisać umowę. To ostatnie działanie zaczniemy od października

Kiedy projekt ma być zrealizowany? Do 30 czerwca 2021 roku, o ile termin nie zostanie przedłużony. Dokładny regulamin obowiązujący uczestników projektu a także umowa, jaką będą podpisywać beneficjenci znajdują się na stronie www.niepolomice.eu. Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółami.

Gdyby ta lektura jednak zrodziła w Państwie jakieś dodatkowe pytania, bardzo prosimy o kontakt z Urzędem

Miasta i Gminy w Niepołomicach, a dokładniej z Referatem Energii Odnawialnej i Gospodarki Komunalnej tel. 12 250 94 51.

Przypomnijmy projekt Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski to zadanie prowadzone przez Zielony Pierścień Tarnowa. Wartość projektu to 110 890 509,24 zł, z czego 59 261 849,86 zł pochodzić będzie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Obejmować będzie osiem powiatów: krakowski, limanowski, miechowski, myślenicki, nowotarski, olkuski, tarnowski i wielicki. Mamy nadzieję, że dzięki zamontowaniu instalacji fotowoltaicznych zwiększymy wykorzystanie czystej energii odnawialnej w naszym regionie.

Na spacer do Ogrodów Bony

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

11 września otwarto dla odwiedzających zamkowe ogrody zwane Ogrodami Królowej Bony. Czynne są codziennie, z wyjątkiem dni deszczowych, od 9.00 do 20.30

Najsławniejsze założenia ogrodowe przy Zamku Królewskim w Niepołomicach powstały w XVI wieku z inicjatywy drugiej żony króla Zygmunta Starego – Bony Sforzy. Królowa chciała tu wykorzystać wiedzę i tradycję ogrodniczą z Włoch. Na ogród przeznaczono kawałek ziemi – czworobok zbliżony kształtem do kwadratu, od strony południowo-wschodniej ograniczony skarżą, sąsiadujący z założeniem miejskim i przyzamkowym stawem. Teren tarasu ogrodowego podzielony był niemal symetrycznie ulicą biegnącą z północy na południe, która dzieliła go na pół. Nasadzano tu zioła, warzywa i kwiaty. Bowiem ogród miał nie tylko zdobić, ale i przynosić korzyści.

Z myślą o renesansie włoskim projektował ogrody profesor Janusz Bogdanowski, kiedy podczas wielkiego remontu zamku w latach 1997-2007, postanowiono odtworzyć zamkowe otoczenie. Powierzchnia złoża ogrodowych podzielona została symetrycznie na kwatery, których granice wyznaczają bukszpanowe żywopłoty, zaś alejki zostały wysypane żwirem.

Ozdobą tego ogrodu są piękne żurawie – rzeźby Bronisława Chromego oraz pomnik króla Kazimierza Wielkiego autorstwa Marka Maślana.

Ogrody zostały zamknięte w 2016 r. przy budowie farmy fotowoltaicznej i udostępniane były odwiedzającym wyłącznie podczas większych imprez. Na wniosek mieszkańców zostaną ponownie udostępnione dla wszystkich.

W sierpniu 2020 roku podczas sesji Rada Miejska uchwaliła nowy regulamin, który gwarantuje, że będzie tam można wejść codziennie od 9.00 do 20.30.

Pojawiło się tam również 17 zakazów, które obowiązywać będą wstępujących do ogrodu i chodzi o zakaz: zrywania, niszczenia roślin lub ich części, niszczenia urządzeń, elementów małej architektury ogrodowej, ogrodzeń i nawierzchni, niszczenia trawnika (w szczególności poprzez gry w piłkę i inne gry sportowe), spożywania alkoholu i innych środków odurzających,

palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów, wprowadzania rowerów, poruszania się na rollkach, wrotkach, deskorolkach lub hulajnogach, zakłócania spokoju i porządku publicznego, gry na instrumentach muzycznych oraz używania przenośnych urządzeń emitujących dźwięki, pozostawiania śmieci, palenia ognisk, grillowania oraz organizowania imprez i zbiórek pieniędzy, wnoszenia materiałów wybuchowych, szklanych opakowań, materiałów łatwopalnych oraz niebezpiecznych przedmiotów, przeby-

wania osób nietrzeźwych, przebywania podczas burzy i silnych wiatrów, przebywania w ogrodzie poza godzinami otwarcia, umieszczania reklam i ogłoszeń, a także wyprowadzania zwierząt domowych z wyłączeniem psów przewodników.

Ogrody zostały przygotowane na przyjęcie odwiedzających – odchwaszczone, opryskane środkami ekologicznymi, przycięte. Będą też monitorowane.

Fot. Joanna Musiał

Rozmowa o przyszłości Puszczy

Szymon Urban
Referat Promocji i Kultury

Pierwsza drużyna Miejskiego Klubu Sportowego Puszcza Niepołomice jest sportową wizytówką naszej gminy. Zespół dostarcza emocji mieszkańcom od niemal stulecia, a w piłkarskiej pierwszej lidze występuje – z krótką przerwą – od 2013 roku. 9 września o sytuacji w klubie oraz o planach na przyszłość rozmawiali: pełniący funkcję burmistrza Krystian Zieliński, prezes Jarosław Pieprzycyca oraz dyrektor klubu Roman Koroza

Spotkanie było okazją do podsumowania minionego sezonu oraz rozmowy o przyszłości klubu. Przypomnijmy, że miniony sezon żubry ukończyły na dobrym, ósmym miejscu w tabeli. Dwa pierwsze mecze nowego sezonu wprowadziły nie przyniosły zespołowi punktów, a piątkowe spotkanie z Koroną Kielce również nie będzie należało do łatwych, ale drużyna z optymizmem patrzy w przyszłość.

Kiepsko wystartowaliśmy, przyznał prezes Pieprzycyca, dodając jednak, że zespół chce powalczyć o coś więcej niż tylko patrzeć na dół tabeli. Chwalił trenera Tomasza Tułacza, któremu w sierpniu minęła piąta rocznica pracy w Puszczy. Oczywiście – jak w pracy każdego szkoleniowca – zdarzają się lepsze i gorsze chwile, ale dla klubu kluczowa jest stabilizacja i ciągłość pomysłu na drużynę. Szczególnie, że Puszcza mocno stawia na szkolenie dzieci i młodzieży.

Niepołomicki klub jest jednym z najmniejszych w całej lidze. Mierzmy się w zespołami zorganizowanymi

w większe kluby, z bogatszym zapleczem i większym budżetem. Trudno w takiej sytuacji rywalizować na polu transferowym. Szczególnie, że to miasto wyklada największe pieniądze na działalność klubu.

Jednak, jak zapewnił Krystian Zieliński, miasto będzie nadal wspierać finansowo zespół i w miarę możliwości budżetowych zwiększać swoje zaangażowanie w jego działalność. Podczas spotkania przyznał, że *najważniejszym celem jest, utrzymanie drużyny w Fortuna 1 Lidze, natomiast należy przyjąć, że ten sezon pomimo dwóch porażek na starcie doprowadzi naszą drużynę do Ekstraklasy. Jeżeli uda się awansować staniemy przed ważnym wyzwaniem jakim będzie budowa nowego stadionu.*

Zapewnił również o dwóch ważnych in-

westycjach miasta w obiekt, na którym pierwsza drużyna rozgrywa swoje mecze. Najważniejszym zadaniem, który znajdzie się w projekcie przyszłorocznego budżetu, będzie instalacja systemu podgrzewania murawy. Podgrzewana murawa ma być standardem na obiektach pierwszoligowych i ich właściciele będą zobligowani, aby taką inwestycję przeprowadzić. W przeciwnych okolicznościach klubowi grozi utrata licencji na grę na swoim stadionie.

W drugiej kolejności miasto chce zakupić platformy dla mediów, wiaty dla zawodników rezerwowych, a także teletyblim na boisku oraz przed stadionem.

Podczas rozmowy uzgodniono również przeprowadzenie kilku mniejszych prac pielęgnacyjno-instalacyjnych, aby zwiększyć estetykę obiektu oraz wygospodarować teren na poszerzenie boiska, gdyż niepołomicki obiekt w standardach pierwszoligowych jest dość wąski.

Konsultacje programu współpracy z organizacjami pozarządowymi

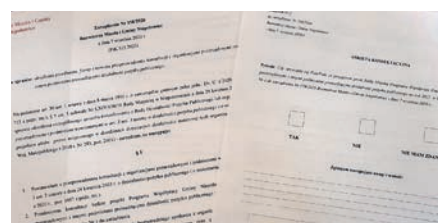
Agata Gumularz
Referat Promocji i Kultury

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice zaprasza stowarzyszenia, fundacje, inne podmioty, w szczególności działające na terenie gminy Niepołomice, na konsultacje Programu współpracy gminy Niepołomice z organizacjami pozarządowymi, który będzie realizowany w 2021 roku.

Organizacje pozarządowe mogą przedstawić swoje opinie i wnioski przez wypełnienie i złożenie ankiety konsultacyjnej (opublikowanej na stronach 7-8) w terminie od 15 do

30 września w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach przy pl. Zwycięstwa 13 lub przesyłając pocztą elektroniczną na adres magistrat@niepolomice.eu

Spotkanie zostanie zorganizowane on-line 24 września (czwartek, od godz. 17.00). Prosimy o potwierdzenie udziału na adres agata.gumularz@niepolomice.eu w celu przesłania linku do spotkania.

Załącznik Nr 2

do zarządzenia Nr 158/2020

Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice

z dnia 7 września 2020 r.

ANKIETA KONSULTACYJNA

Pytanie: Czy opowiada się Pan/Pani za przyjęciem przez Radę Miejską Programu Współpracy Gminy Niepołomice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021, w brzmieniu podanym w załączniku Nr 1 do zarządzenia Nr 158/2020 Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice z dnia 7 września 2020 r.:

TAK

NIE

NIE MAM ZDANIA

Zgłaszam następujące uwagi i wnioski:

.....

.....

.....

.....

.....

NAZWA ORGANIZACJI		DATA	
ADRES SIEDZIBY		PODPIS OSOBY REPREZENTUJĄCEJ ORGANIZACJĘ	

Uzasadnienie

Konieczność przyjęcia i skonsultowania Programu współpracy Gminy Niepołomice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wynika z obowiązujących przepisów prawnych, w szczególności z przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.).

**INFORMACJA
DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
w Urzędzie Miasta i Gminy w Niepołomicach**

Stosownie do przepisu art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L z 04.05.2016 r., Nr 119, s. 1), dalej „**RODO**”, że:

1) ADMINISTRATOR DANYCH.

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice będący kierownikiem Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach z siedzibą władz w Niepołomicach (Pl. Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice), tel. +48 12 250 94 04, faks +48 12 250 94 00, e-mail: magistrat@niepolomice.eu

2) INSPEKTOR OCHRONY DANYCH.

Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym może się Pani/Pan skontaktować w sprawach związanych z ochroną danych osobowych, w następujący sposób:

- 1) pod adresem poczty elektronicznej: iod@niepolomice.eu
- 2) pisemnie na adres siedziby Administratora.

3) PODSTAWA PRAWNA I CELE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH.

Przetwarzanie Pani/Pana danych odbywa się w związku z obowiązkiem konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Administrator przetwarza następujące kategorie Pani/Pana danych osobowych: imię i nazwisko, nazwę i adres siedziby organizacji reprezentowanej.

4) ODBIORCY DANYCH OSOBOWYCH.

Dane nie będą przekazywane innym podmiotom, z wyjątkiem podmiotów uprawnionych do ich przetwarzania na podstawie przepisów prawa.

5) OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH OSOBOWYCH.

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane jedynie w okresie niezbędnym do spełnienia celu, dla którego zostały zebrane lub w okresie wskazanym przepisami prawa. Po spełnieniu celu, dla którego Pani/Pana dane zostały zebrane, mogą one być przechowywane jedynie w celach archiwalnych, przez okres, który wyznaczony zostanie przede wszystkim na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

6) PRAWA OSÓB, KTÓRYCH DANE DOTYCZA, W TYM DOSTĘPU DO DANYCH OSOBOWYCH.

Na zasadach określonych przepisami RODO, posiada Pani/Pan prawo do żądania od administratora:

- a) dostępu do treści swoich danych osobowych,
 - b) sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych,
 - c) usunięcia swoich danych osobowych w zakresie danych przetwarzanych na podstawie wyrażonej zgody,
 - d) ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych gdy prawidłowość ich przetwarzania jest kwestionowana,
 - e) przenoszenia swoich danych osobowych w zakresie danych przetwarzanych na podstawie zgody,
- a ponadto, posiada Pani/Pan prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych.

7) PRAWO DO COFNIĘCIA ZGODY.

Tam, gdzie do przetwarzania danych osobowych konieczne jest wyrażenie zgody, zawsze ma Pani/Pan prawo nie wyrazić zgody, a w przypadku jej wcześniejszego wyrażenia, do cofnięcia zgody. Wycofanie zgody nie ma wpływu na przetwarzanie Pani/Pana danych do momentu jej wycofania.

8) PRAWO WNIESIENIA SKARGI DO ORGANU NADZORCZEGO.

Jeżeli uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy o ochronie danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

9) ŹRÓDŁA DANYCH

Pani/Pana dane pochodzą następujących źródeł: zostały podane przez stowarzyszenie, które zgłosiło Panią/Pana na kandydata do komisji konkursowej powołanie do opiniowania ofert w otwartym konkursie ofert.

10) INFORMACJA O WYMOGU/DOBROWOLNOŚCI PODANIA DANYCH ORAZ KONSEKWENCJACH NIEPODANIA DANYCH OSOBOWYCH.

Pozyskanie Pani/Pana danych osobowych jest wymogiem przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Niepołomice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 wynikającego z ustawy o samorządzie gminnym oraz uchwały Nr XIX/271/12 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Niepołomice.

11) ZAUTOMATYZOWANE PODEJMOWANIE DECYZJI, PROFILOWANIE.

Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane.

Rada Miejska udzieliła wotum zaufania i absolutorium burmistrzowi za 2019 rok

Dyskusja i kilka głosowań podsumowujących i oceniających poprzedni rok budżetowy odbyły się na sesji Rady Miejskiej w Niepołomicach w czwartek 27 sierpnia 2020 r. Radni udzieli wotum zaufania burmistrzowi, zatwierdzili sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu. Udzieli także burmistrzowi absolutorium z wykonania budżetu za 2019 r.

Przypomnijmy, pierwszym krokiem w tej procedurze jest debata nad Raportem o stanie miasta i gminy.

Obowiązek przygotowania raportu wynika z ustawy z 11 stycznia 2018 r. o zmianie ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Jest to podsumowanie działalności w roku poprzednim.

Zapisy ustawowe są bardzo ogólne, zarówno, jeśli chodzi o treść jak i układ. W związku z tym różne jednostki podchodzą do jego treści różnie. W Niepołomicach przyjęto układ zaproponowany przez Związek Miast Polskich, zmodyfikowany według propozycji Stowarzyszenia Metropolia Krakowska, do którego należymy. Myśl, która przyświeca Metropolii Krakowskiej, to takie opracowywanie dokumentów, aby były one porównywalne między gminami-członkami tej organizacji. Ponadto to podejście tematyczne jest zgodne ze strukturą zadań własnych samorządów, a zarazem czytelne dla mieszkańców.

Raport został przesłany radnym oraz udostępniony publicznie na stronie internetowej. Można go przeczytać wpisując w wyszukiwarkę adres:

<https://drive.google.com/file/d/1cofEtn7Ae5Blb3yfqtTcvtZPb775gJw/view>

W dużym skrócie, raport zawiera informacje:

- ogólne – zwłaszcza dane dotyczące liczby mieszkańców;
- o dokumentach strategicznych i programach wraz z omówieniem ich realizacji;
- o inwestycjach – zarówno tych rozpoczętych i zakończonych w 2019 r., jak i wieloletnich;
- o władzach miasta i gminy, spółkach gminnych i fundacjach oraz o działalności urzędu;

- o majątku gminy oraz o budżecie;
- o gospodarce odpadami;
- gospodarce wodno-ściekowej;
- ładzie przestrzennym;
- transportie i infrastrukturze drogowej;
- edukacji;
- kulturze;
- sporcie;
- gospodarce;
- usługach społecznych, tj.: bezpieczeństwo publiczne, zdrowie i profilaktyka uzależnień, polityka społeczna, gospodarka mieszkaniowa;

-budżecie obywatelskim, Inicjatywie lokalnej, organizacjach pozarządowych.

W debacie nad raportem, przewodniczący rady Marek Ciastoń podkreślił jego bardzo dobre przygotowanie. Radni zgłosili kilka uwag, które dotyczyły stojących przed gminą wyzwań.

Józef Trzos zwrócił uwagę, że systematycznie rośnie liczba ludności. Na koniec 2019 r. zanotowano 611 nowych mieszkańców. Podkreślił, że w dużej mierze to dzięki trzem osiedlom w mieście: Piaskom, Jazom i Boryczowowi. Łącznie przybyło w nich 371 mieszkańców. A jeśli statystycznie na 1000 mieszkańców przypada 580 samochodów, to w tych trzech osiedlach mogło przybyć 215 pojazdów. Tymczasem w zakresie infrastruktury zrobiono tam niewiele. Jego

zdaniem gmina musi bardziej zadbać bezpieczeństwa na drogach. Warto też przemyśleć system udzielania 70 proc. bonifikaty przy sprzedaży mieszkań komunalnych, a dodatkowo potrzebny jest inny mechanizm sprzedaży, bo są sygnały, że takie mieszkania pojawiają się szybko na rynku wtórnym.

Agata Zawadzka pytała o powód zwiększenia zadłużenia gminy o ok. 9 mln zł w stosunku do 2018 r. Beata Kolasza – skarbnik – wyjaśniła, że pochodziło ono z emisji obligacji, którą radni przegłosowali w uchwale budżetowej.

Marta Korabik zauważyła, że w gminie jest 28 km ścieżek rowerowych. W 2019 roku wybudowano jedynie 3 km nowych ścieżek. Zgłosiła konieczność budowy ścieżek, a szczególnie wzdłuż Drogi Królewskiej, którą, zwłaszcza w weekend, jeździ wielu rowerzystów.

Adam Suślik zwrócił uwagę, że strategia rozwoju gminy została opracowana 10 lat temu i należy podjąć prace nad jej aktualizacją. Postulował zagwarantowanie w przyszłym budżecie pieniędzy na opracowanie nowej strategii, albo przynajmniej na aktualizację obecnej.

Michał Hebda zaproponował opracowanie gminnego programu ochrony zabytków. Jego zdaniem, gmina powinna mieć taki program, który by wskazał, co należy robić w następnych latach oraz

jak popularyzować zabytki, żeby przynosiły zyski, a nie tylko generowały koszty.

Andrzej Gąsłowski, odnosząc się do zwiększającej się liczby mieszkańców, zauważył, że należy pomyśleć o zapewnieniu odpowiedniej ilości miejsc w placówkach oświatowych. Żeby sprostać tym wyzwaniom, w kolejnych budżetach należy zaplanować pieniądze na powiększenie bazy lokalowej – budowę nowych żłobków, przedszkoli i szkoły.

Po przeprowadzeniu debaty nad raportem odbyło się głosowanie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania burmistrzowi. Wynik głosowania: za – 14 głosów, przeciw – 1, wstrzymujących – 5.

Następnie odbyła się krótka dyskusja na temat sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 r., w którym dochody zamknęły się kwotą 216.560.374,80 zł, natomiast wydatki – 220.787.995,09 zł.

Wynik głosowania nad tymi dokumentami: za – 16 głosów, przeciw – 2, wstrzymujących – 2.

Następnie głosowano nad udzieleniem absolutorium z wykonania budżetu.

Anna Front podsumowała 2019 r., przypominając o kontroli NIK, która „stwierdziła wiele nieprawidłowości”, o zakończeniu działalności Fundacji Zamek Królewski z zadłużeniem 1,7 mln

zł, o zawieszeniu burmistrza w czynnościach służbowych. Podkreśliła, że gmina osiągnęła bardzo wysokie zadłużenie – prawie 116 mln zł. W tym roku przed gminą wiele potrzeb, należy się zastanowić, „jak to dalej poprowadzić”. Zdaniem radnego Marka Ciastonia, zadłużenie nie jest aż tak wysokie, jeśli wziąć pod uwagę jego przeliczenie na jednego mieszkańca.

Wynik głosowania nad absolutorium: za – 14 głosów, przeciw – 5, wstrzymujących – 1.

PRZEMYSŁAW KOCUR
Referat Promocji i Kultury

Zgłoś zadanie do BO Małopolska i zmień swoją okolicę!

1 września wystartował nabór zadań do 5. edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego. Mieszkańcy Małopolski mają czas do połowy października, żeby złożyć zadanie i zebrać wymagane 30 podpisów poparcia. Na najlepsze zwycięskie zadania Zarząd Województwa Małopolskiego przeznacza w sumie 12 mln zł

Masz pomysł na inicjatywę, która spodoba się mieszkańcom Twojego powiatu? Chcesz, żeby udało się wreszcie rozwiązać jakiś problem społeczny? A może warto zorganizować cykl warsztatów, zajęcia sportowe czy jakieś ciekawe wydarzenie? Wymyśl zadanie i zgłoś je do 5. edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego. Masz na to czas od 1 września do 15 października br.

W zeszłym roku mieszkańcy Małopolski zaskoczyli nas swoją aktywnością i pomysłowością – zgłosili 239 zadań, czyli najwięcej w historii naszego budżetu obywatelskiego. Wierzę, że teraz rekord znów zostanie pobity. Tym bardziej, że w tym roku – ze względu na bezpieczeństwo naszych mieszkańców – zarówno złożenie formularza zadania, jak i zebranie wymaganych podpisów poparcia, będzie możliwe bez wychodzenia z domu! – zachęca Edward Czesak, który w Zarządzie Województwa Małopolskiego odpowiada m.in. za budżet obywatelski.

Jak zgłosić zadanie?

Swoją myśl do Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego może zgłosić każdy mieszkaniec województwa, który ukończył 16 lat. Na wypełnio-

ne formularze urząd marszałkowski województwa małopolskiego czeka do 15 października.

W tym roku można zgłosić zadania o charakterze prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym czy ekologicznym. Mogą to być zarówno

działania infrastrukturalne, czyli przewidujące wykonanie robót budowlanych (wykaz nieruchomości, na których mogą być realizowane zadania infrastrukturalne, znajduje się tutaj), jak i o charakterze „miękkim” – w tym m.in. wydarzenia, warsztaty, zajęcia itp. Trzeba jednak pamiętać, że ze środków budżetu obywatelskiego województwa nie będą realizowane te zadania, które polegają na sfinansowaniu wyłącznie dokumentacji projektowej czy realizacji jednego z etapów większej inwestycji.

Obowiązkowym kryterium jest kwestia finansowa. W 5. edycji BO Małopolska będą mogły być realizowane tylko te zadania, których szacunkowy koszt

wyniesie minimalnie 50 tys. zł, a maksymalnie – 150 tys. zł. Jeśli planujesz zgłosić pomysł, który w kolejnych latach generuje koszty utrzymania (np. sprzętanie, odśnieżanie), musimy pamiętać, że rocznie nie mogą one przekraczać 10% kwoty realizacji tego zadania.

Bądź bezpieczny – zrób wszystko on-line!

Wypełniony formularz zgłoszenia zadania i wymagane 30 podpisów poparcia – w formie zbiorczej listy poparcia mieszkańców (pobierz plik) bądź indywidualnej karty poparcia (pobierz plik) należy złożyć w urzędzie marszałkowskim w terminie od 1 września do 15 października. Pamiętaj – podpisy po-

parcia możesz zbierać na zbiorczych listach, jak i w formie indywidualnych kart poparcia, ważne, żeby na wszystkich tych dokumentach zebrać łącznie 30 podpisów uprawnionych osób.

Ważne: musisz dokładnie przestrzeżać terminu 15 października. Jeśli zadanie wpłynie do urzędu za późno – nie zostanie w ogóle wzięte pod uwagę, nawet jeśli data stempla pocztowego jest wcześniejsza!

Formularz zadania i podpisy mieszkańców możesz złożyć tradycyjnie – przynosząc na dziennik podawczy urzędu marszałkowskiego bądź przesyłając pocztą. Jednak ze względów bezpieczeństwa, warto skorzystać z możliwości on-line. W tym roku mieszkańcy mają po raz pierwszy możliwość złożenia pełnej dokumentacji przez Internet.

Jak zgłosić zadanie do BO Małopolska przez internet?

Formularz zadania przygotuj najlepiej

w internetowym generatorze (dostępnym tutaj), wyeksportuj gotowy wniosek, a plik podpisz swoim profilem zaufanym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Następnie prześlij plik na elektroniczną skrzynkę podawczą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (ePUAP);

Wymagane podpisy mieszkańców możesz zeskanować i przesłać razem z wnioskiem przez ePUAP, (możesz też wysłać oryginał papierowy do urzędu pocztą tradycyjną);

Mieszkańcy mogą „podpisać” się też na liście poparcia elektronicznie – wtedy najlepiej wysłać do 30 uprawnionych osób plik indywidualnej karty poparcia, który każdy mieszkaniec podpisze swoim profilem zaufanym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Potem wystarczy zebrać wszystkie podpisane pliki i przesłać wraz z formularzem zadania na urzędową skrzynkę ePUAP.

Złożyłem formularz – i co dalej?

Każde zadanie, które zostanie zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego, zostanie sprawdzone przez pracowników urzędu marszałkowskiego. Do 5 lutego 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego opublikuje na www.bo.malopolska.pl listę wszystkich zgłoszonych zadań, z wyszczególnieniem odrzuconych propozycji. Co ważne – lista ta nie jest ostateczna, bo autorzy zadania mają możliwość odwołania się. Odwołania będzie rozpatrywać Rada Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego.

Wszystkie zadania, które zostaną ostatecznie ocenione pozytywnie, będą dopuszczone do głosowania. Najlepsze propozycje mieszkańcy będą wybierać wiosną 2021 roku.

MATERIAŁY URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Rusza ekofabryka Trefla

Z dumą informujemy, że już 4 września 2020 roku rusza innowacyjna ekofabryka — najnowsza inwestycja Fabryki Kart Trefl-Kraków – firmy z ponad siedemdziesięcioletnim doświadczeniem w produkcji kart do gry i gier planszowych. Jest to przełomowa dla branży i pierwsza na świecie fabryka, która może zaoferować swoim klientom produkcję planszówek przyjaznych środowisku

Ekofabrykę wybudowaliśmy zgodnie z normami certyfikatu BREEAM, czyli najczęściej stosowanej metody w Europie, pozwalającej ocenić budynek pod kątem ekologiczności. Jako przedsiębiorstwo odpowiedzialne społecznie w nowej inwestycji zastosowaliśmy szereg ekologicznych rozwiązań m.in.: gazowe pompy ciepła, systemy fotowoltaiczne, a w instalacjach sanitarnych – wody opadowe.

Nowoczesny budynek ekofabryki stanął w podkrakowskiej strefie ekonomicznej w Podłężu koło Niepołomic. Razem z dotychczasowym budynkiem, do którego firma przeniosła się z Krakowa w 2014 roku, to 14 500 mkw. powierzchni magazynowo-produkcyjnej wraz z zapleczem biurowo-administracyjnym. To również nowe etaty, a w tej chwili firma zatrudnia już ponad 200 osób.

Dzięki ekofabryce możemy z pełną odpowiedzialnością zaproponować naszym klientom – wydawcom gier z całego świata – produkcję gier przyjaznych

środowisku. To nie tylko odpowiedź na światowy trend, a przede wszystkim szansa, by nasi Klienci mogli wesprzeć działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Wybierając produkcję w wariantcie ecofriendly otrzymują od nas certyfikat i możliwość oznaczenia swoich gier logiem Ecofriendly Game

Ekooferta to możliwość wyboru pomiędzy tradycyjnymi a ekologicznymi komponentami, surowcami oraz rozwiązaniami. Dzięki proponowanym przez nas rozwiązaniom wydawcy mogą pokazać swoim klientom, że środowisko jest dla nich ważne.

Wiemy, że wszystkie małe kroki, które podejmujemy jako firma, z czasem przyniosą duże zmiany, które wpłyną pozytywnie na środowisko naturalne. Naszym celem jest zmienianie rzeczywistości na lepsze. Wierzmy, że wspólnymi siłami możemy działać wiele dobrego dla naszej planety.

MATERIAŁ PRASOWY FABRYKI KART TREFL-KRAKÓW

Powszechny Spis Rolny 2020

Informacja Głównego Urzędu Statystycznego

Powszechny spis rolny PSR 2020 zostanie przeprowadzony na terenie całego kraju w terminie od 1 września do 30 listopada 2020 r., według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r.

Udział w spisie rolnym jest obowiązkowy, co wynika z ustawy o Powszechnym Spisie Rolnym.

Każdy użytkownik gospodarstwa rolnego ma obowiązek spisać się samodzielnie przez Internet, wypełniając formularz dostępny na stronie internetowej GUS <https://spisrolny.gov.pl>. W dobie epidemii jest to najbezpieczniejsza i najwygodniejsza metoda. Jeśli ktoś nie ma komputera lub urządzenia z dostępem do Internetu powinien udać się do swojego Gminnego Punktu Spisowego, gdzie będą udostępnione pomieszczenia wyposażone w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Uzupełniającą formą jest spis przez telefon, którego można dokonać dzwoniąc na infolinię spisową pod numer 22 279 99 99 wew., wybierając opcję „Spisz się przez telefon”. Osoby, które nie spiszają się samodzielnie przez In-

ternet lub dzwoniąc na infolinię, mogą spodziewać się telefonu rachmistrza spisowego.

W przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących spisu rolnego istnieje możliwość kontaktu z infolinią spisową pod numerem 22 279 99 99 wew. 1 (koszt połączenia zgodny z cennikiem operatora). Konsultanci infolinii pomogą również zweryfikować, czy jesteście Państwo objęci obowiązkiem spisowym, czy też sprawdzić tożsamość rachmistrza spisowego.

Wszystkie pozyskane w czasie spisu dane podlegają bezwzględnej ochronie na zasadach określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.). Zapewniamy, że Państwa dane osobowe i dane o gospodarstwie są prawnie chronione i objęte tajemnicą statystyczną.

Walczymy z plagą komarów

Joanna Musiał

W naszej gminie trwa trzecia seria oprysków przeciwko komarom, ostatnia w tym roku. Z plagą komarów walczymy stosując metodę biologiczną. Preparat powoduje ginienie larw komarów. Spryskane nim zostają m.in. rowy melioracyjne i inne tereny podmokłe, gdzie zwykle rozmnażają się te owady.

Opryskami – tak jak poprzednio – objęta będzie większość miejscowości w naszej gminie. Łącznie 46 km rowów i miejsc potencjalnego wylęgu komarów.

Udana akcja

Wiesława Baryczka

Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Kropelka w Niepołomicach zorganizowało w niedzielę 23 sierpnia br. akcję oddawania krwi. Pobór odbywał się w Mobilnym Punkcie Poboru Krwi z zachowaniem reżimu sanitarnego. Chętnych do oddania było 37 osób, ale zakwalifikowano 31 honorowych dawców, którzy podzielili się tym, co najcenniejsze. Zespół z Rejonowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa z ul. Rzeźniczej w Krakowie wyjechał z Niepołomic wzbożony o 13,95 litrów krwi. Była to bardzo udana akcja zorganizowana jak zawsze profesjonalnie przez Prezesa SHDK, Aleksandra Mroza. Kolejną zaplanowano na listopad.

Październikowe naboro w LGD Powiatu Wielickiego

Karol Szybiński

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Powiatu Wielickiego z siedzibą w Wieliczce przeprowadzi w październiku naboro wniosków z zakresu:

Podniesienie poziomu estetyki przestrzeni publicznej

oraz grantowe – 1. Wzmocnienie kapitału społecznego lub Zachowanie dziedzictwa lokalnego lub

Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury oraz 2. Wzmocnienie kapitału społecznego,

w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych.

Szczegółowych informacji prosimy szukać m.in. na stronie internetowej www.lgdpowiatwielicki.eu oraz na portalu Facebook. Obszar objęty wsparciem to w całości terytorium gminy Niepołomico oraz Kłaj oraz obszar wiejski Gminy Wieliczka.

Treści ogłoszeń o poszczególnych naborach zostaną opublikowane na stronie internetowej oraz wywieszono w biurze LGD na ul. Henryka Sienkiewicza 2 w Wieliczce. W razie pytań prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 12 288 00 95.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Otwórz swoje oczy, otwórz swoje serce, otwórz swój umysł – bądź zdrowy

Monika Szarek

pracownik MWK OHP w Krakowie, specjalista ds. programów międzynarodowych

Karolina Chojna-Kornecka

wychowawca 6-2 Hufca Pracy w Niepołomicach

6-2 Hufiec Pracy w Niepołomicach działający przy Małopolskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP realizuje projekt Otwórz swoje oczy, otwórz swoje serce, otwórz swój umysł – bądź zdrowy w ramach Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży

W projekcie bierze udział 20 uczestników i 4 opiekunów z Polski i Ukrainy. Ze strony polskiej jest to głównie młodzież z 6-2 Hufca Pracy w Niepołomicach, a ze strony ukraińskiej młodzież z Zakarpackiego Regionalnego Pałacu Sztuki Dzieci i Młodzieży PADIYUN. Ze względu na pandemię koronawirusa SARS-CoV-1 projekty w ramach PURWM zostały przeniesione w wir-

tualną rzeczywistość. Działania projektowe realizowane są przez młodzież równoległe w obydwu instytucjach. Pierwsze działanie w formie on-line przewidziane jest do realizacji do 28 sierpnia. Drugie spotkanie odbędzie się w dniach 7-11 września.

Działania zawarte w harmonogramie odbywają się w nowej formie, za pomocą wideokonferencji. Młodzież po przy-

byciu na miejsca realizacji zadań łączy się ze sobą, korzystając z aplikacji takich jak np. Zoom, Facebook Messenger. Program projektu obejmuje m.in. integrację w formie spotkań online, warsztaty tematyczne, prezentacje narodowe, wirtualne spacery, zajęcia ruchowe.

Celem projektu jest poznanie i zebranie zasad zdrowego stylu życia wspólnych dla obu krajów, kształtowanie nawyków prawidłowego odżywiania, dążenie do zmian zachowań i kształtowanie postaw prozdrowotnych, stworzenie elektronicznej książki kucharskiej oraz ulotki projektowej.

POLSKO-UKRAIŃSKA RADA
WYMIANY MŁODZIEŻY

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНЬСЬКА РАДА
ОБМІНУ МОЛОДІЇ

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Project of the Ministry of National Education
in cooperation with the Ministry of Education and Science
of Ukraine

Uczestnik projektu z grupy polskiej, Kamil, prezentuje wymyślone hasła prozdrowotne do kamerki dla grupy ukraińskiej

Grupa polska w trakcie energizera pt. Koncentryczne kręgi

Grupa ukraińska w trakcie pracy zespołowej on-line z grupą polską

Praca nad obrazkiem grupy polskiej w energizerze Imię z obrazkiem

Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2020

31 lipca Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie upubliczniła informacje o wynikach egzaminu ósmoklasisty w sesji egzaminacyjnej 2020 na podstawie arkuszy, z którymi uczniowie zmierzali się w dniach 16-18 czerwca. To egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z trzech obowiązkowych przedmiotów: języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego. Jest on obowiązkowy, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę podstawową. Zadania we wszystkich trzech arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu uczniowie opanowali wymagania ogólne i szczegółowe podstawy programowej z danego przedmiotu

	JĘZYK POLSKI	MATEMATYKA	JĘZYK ANGIELSKI
ŚREDNI WYNIK W KRAJU	59%	46%	54%
ŚREDNI WYNIK W POWIECIE WIELICKIM	64%	53%	59%
ŚREDNI WYNIK W GMINIE NIEPOŁOMICZE	65%	55%	65%
ŚREDNI WYNIK W SSP NA JAZACH	74%	65%	80%

Poziom, na jakim został napisany dany egzamin, określa także skala staninowa. Ma ona 9 stopni, z czego 1 stanin oznacza wynik najniższy, a 9 – najwyższy z możliwych do uzyskania. Skala ta stosowana jest w pomiarze dydaktycznym i odpowiada na pytanie, jaką pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez szkołę na tle innych szkół i uczniów piszących w kraju ten sam test. Służy zatem do komentowania wyników uczniów, uzyskanych podczas egzaminów.

W ostatnich trudnych miesiącach szczególnie obawiałem się o wyniki tegorocznej sesji. Związane to było z niespotykaną dotąd sytuacją przejścia z nauczania tradycyjnego na model nauki zdalnej wraz z okolicznościami wdrażania tej formy edukacji. Model nauczania zdalnego, który zaplanowałem i wdrożyłem wraz z nauczycielami sprawdził się. Wyniki egzaminu pozwalają stwierdzić, że mimo wielkich obaw związanych z nauką zdalną i nietatwym zadaniem, jakie

stanęło przed nami w ostatnim okresie, wszyscy wzorowo stanęli na wysokości zadania, z czego jestem bardzo dumny. Wyniki zostały utrzymane na najwyższym poziomie – mówi dyrektor szkoły, Tomasz Donatowicz.

Przedmiot egzaminacyjny	Uzyskany stanin	Możliwy do uzyskania
Język polski	9	9
Matematyka	8	9
Język angielski	8	9

W skali staninowej przedstawiają się one następująco:

Dane do analizy są ogólnodostępne i znajdują się na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie. Można w tabelarycznej formie odszukać szczegółowe wyniki wszystkich szkół w województwie pod linkiem: http://www.oke.krakow.pl/inf/filedata/files/6111.04_szkoly_EO_2020_MAL.pdf

Serdecznie gratulujemy naszym tegorocznym absolwentom, którzy z tak wysokimi wynikami zasilą szeregi pierwszoklasistów najlepszych krakowskich liceów oraz Gronu Pedagogicznemu wspaniałych rezultatów pracy dydaktycznej (stacjonarnej i zdalnej!) i wychowawczej.

ALICJA WŁODARCZYK

nauczyciel j. polskiego w SSP w Niepołomicach-Jazach

81 rocznica wybuchu II wojny światowej

Przemysław Kocur
Referat Promocji i Kultury

Dzisiaj mija 81. rocznica wybuchu II wojny światowej – największego z konfliktów zbrojnych w historii ludzkości

Wojna, która wybuchła 1 września 1939 r. na ziemiach polskich, trwała do 2 września 1945 r., kiedy to Japonia podpisała kapitulację. W Europie konflikt zakończył się kilka miesięcy wcześniej 8/9 maja.

Działania wojenne prowadzone były prawie w całej Europie, na Bliskim Wschodzie, we wschodniej i południowo-wschodniej Azji, w północnej Afryce. Według różnych szacunków zginęło w nich od 50 do 78 milionów istnień ludzkich.

Polska była krajem, który wojna dotknęła najbardziej. Nie ma rodziny, w której nie byłoby wspomnień związanych z tamtym okresem. Pamięć o tamtych wydarzeniach i ich bohaterach na-

dal pozostaje żywa w naszych umysłach, przekazujemy ją z pokolenia na pokolenie w szkołach, poprzez działania organizacyjne czy instytucji, a także organizowanie uroczystości rocznicowych.

W tym roku wyjątkowo, z uwagi na pandemię koronawirusa, nie organizowaliśmy tradycyjnego spotkania przy pomniku w parku miejskim. Nie oznacza to jednak, że nie pamiętamy. Nasza pamięć objawia się m.in. w dbaniu o miejsca pamięci, cmentarze oraz pomniki. W ubiegłym roku przeprowadzono m.in. prace renowatorskie miejsca pamięci na Kozich Górkach w Puszczy Niepołomickiej.

Na ten rok zaplanowano remont pomnika przy ul. Płaszowskiej. Upamiętnia on żołnierzy walczących m.in. podczas II

wojny światowej. Wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej wyremontujemy go i wykonamy nową tablicę z brązu.

We współpracy z Zespołem Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II w Niepołomicach, Miasto i Gmina Niepołomice jest partnerem w międzynarodowym projekcie WORTHY. Jego głównym celem jest zainteresowanie uczniów nauką historii, odkrywaniem wydarzeń, które rozegrały się w naszej okolicy oraz odkrywaniem rodzinnych historii.

Pamięci pomordowanych na Kozich Górkach

Joanna Musiał
Referat Promocji i Kultury

W czwartek 27 sierpnia, w 78. rocznicę mordu na ponad 700 Polakach pochodzenia żydowskiego, przy pomniku na Kozich Górkach w Puszczy Niepołomickiej odbyła się uroczystość upamiętniająca ofiary.

Wśród pomordowanych byli: personel szpitala żydowskiego, mieszkańcy wielu miejscowości powiatu wielickiego, w tym gminy Niepołomice. Zamiarem sprawców tego dokonanego wyjątkowo brutalnie mordu było utrzymanie go w tajemnicy. Nie udało im się to. Naszym zadaniem jest dbanie o pamięć o ofiarach.

Dziękuję gospodarzom tego miejsca oraz wszystkim, którzy się nim opiekują i dbają, aby pamięć o ofierze osób poległych tutaj, a także tych spoczywających kilkaset metrów dalej, nie uległa zatarciu. Kultuwując tą pamięć dokładamy swoją cegiełkę, by podobna historia nie miała już nigdy miejsca w przyszłości, powiedział obecny na uroczystości pełniący funkcję burmistrza Krystian Zieliński.

W uroczystościach upamiętniających tamte wydarzenia wzięli udział przedstawiciele samorządu, instytucji oraz mieszkańców.

Zakończenie Dni Niepołomic

Zakończyły się 29. Dni Niepołomic. Ostatni weekend wakacji upłynął nam pod znakiem koncertów, pokazów, spektakli teatralnych i wydarzeń sportowych. A wszystko przy dobrym jedzeniu i w relaksującej atmosferze rodzinnego pikniku! Zapraszamy do obejrzenia fotorelacji z sobotnich i niedzielnych wydarzeń.

Limboski i Sosnowski na letni wieczór

Pandemia koronawirusa odzwyczajają nas coraz bardziej od spotkań towarzyskich, ale jednocześnie coraz bardziej nam ich brakuje. Dlatego świetny był koncert Odmrozeni Limboski & Sosnowski, który na sobotni wieczór 15 sierpnia zaproponowało Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Kameralna, ale bardzo profesjonalna scena, leżaki, klimatyczne światła już dobrze wróżyły temu przedsięwzięciu. A i wykonawcy znani z radiowej anteny nie tylko grali i śpiewali do rzeczy, ale jeszcze od samego początku nawiązali kontakt z publicznością i prowadzili ciągły dialog – no może nie taki ciągły, bo przerywany piosenkami, chociaż i w nich publiczność odpowiadała artystom. Było rockowo, ale był to rock z naleciałościami bluesowymi. Nietuzinkowy.

Leżaki dość szybko się zapełniły, ale że scena i widownia ustawione zostały z głową, kto miał ochotę mógł przysiąść i rozgościć się na trawie. Wieczór był ciepły, nastrój zrobił się z lekka festiwalowy. Jedynym zgrzytem były komary, ale i to rozwiązać szybko się udało, bo kiedy Limboski przyznał, że nie pomyślał, że mogą ciąć i nie wziął nic na komary, zaraz kilka osób zgłosiło się ze sprayami, skorzystali nie tylko artyści, ale i część publiczności, a potem już nikt nie myślał o owadach.

Było przyjaźnie, bez zbędnego napinania. Kto miał ochotę śpiewał, kto miał chęć to i tańczył. Słychać też było, że publiczność nie jest przypadkowa i przy *Odmrożonych*, *W trawie*, czy *Na statku* publiczność śpiewała razem z wykonawcami.

To był świetny sposób na spędzenie gorącego letniego wieczoru. Oby takich więcej.

JOANNA KOCOT

Referat Promocji i Kultury

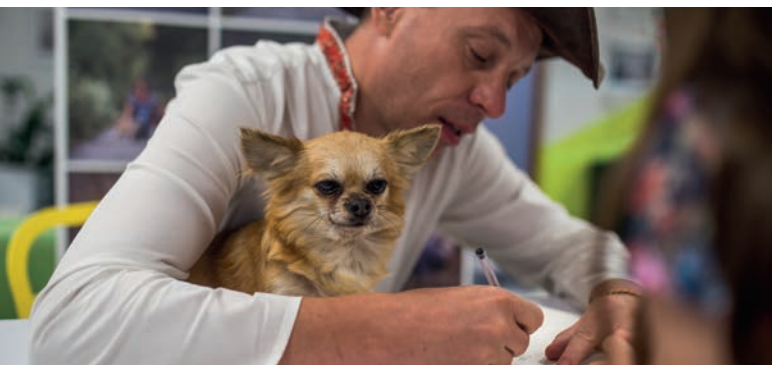
Srebrny medal Mistrzostw Świata SuperBall

Robert Guzik, reprezentant Gminy Niepołomice, zajął 2 miejsce w kategorii 1vs1 podczas Otwartych Mistrzostw Świata SuperBall. Zawody rozegrano w Pradze 10-15 sierpnia 2020. Gratulujemy!

Lekcja miłości do zwierząt czyli spotkanie z Tomem Justyniarskim

Zwierzę nie jest rzeczą. Zwierzęta czują tak samo, jak ludzie. Mogłoby się wydawać, że to stwierdzenia oczywiste, jednak rzeczywistość pokazuje, że zdarza się nam o tym zapominać. I dlatego też te dwa zdania stały się myślą przewodnią spotkania dla dzieci, które w Laboratorium Aktywności Społecznej poprowadził 22 sierpnia Tom Justyniarski

Tom Justyniarski jest znanym miłośnikiem i obrońcą zwierząt oraz autorem wielu książek dla dzieci poświęconych tej tematyce. Jedna z jego książek nie tylko trafiła do kanonu lektur szkolnych, ale także zajęła I miejsce w rankingu TOP 10 Ministerstwa Edukacji Narodowej. Tom jest także laureatem międzynarodowej nagrody Doskonałość Świata, czyli Shining World Award 2019.

Wraz ze swoim psem Lusią, odwiedzają między innymi przedszkola i szkoły. Tym razem, dzięki gościnności Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Biernata, autor przyjechał do Niepołomic i spotkał się z dziećmi w Laboratorium Aktywności Społecznej.

Podczas wydarzenia ciepło i z miłością opowiedział historie zwierząt, które udało mu się uratować. Co ciekawe, wśród nich znalazły się nie tylko psy czy koty, ale także zwierzęta dzikie, np. sarny, bociany, a nawet wąż boa, który został porzucony na jednym z przystanków autobusowych w Warszawie.

Opowieści autora zachęciły dzieci do podzielenia się historiami własnych czworonogów. Okazało się, że wiele z nich to zwierzęta adoptowane, które mają za sobą niełatwą przeszłość. Jednak, jak sama nazwa wskazuje, najważniejszym celem Lekcji miłości do zwierząt było zaszczepienie w najmłodszych słuchaczach wrażliwości oraz poczucia odpowiedzialności, jakie spoczywa na nas z chwilą, gdy decydujemy się dać zwierzęciu dom.

Tom Justyniarski pokłada w dzieciach ogromną nadzieję, dlatego to właśnie do nich kieruje swoje przesłanie. Wygląda na to, że ma on rację, ponieważ mali uczestnicy spotkania udowodnili, że potrafią wykazać się olbrzymią empatią i dojrzałością, które mogą zainspirować niejednego dorosłego.

Termin spotkania nie był przypadkowy. Lekcja miłości do zwierząt stanowi bowiem fragment wydarzenia Na cztery łapy, które miało miejsce w Laboratorium Aktywności Społecznej w dniach 22-23 sierpnia. Wydarzenie było zwieńczeniem projektu fotograficznego autorstwa Dominiki Sowy.

Projekt składa się z 24 historii ocalonych czworonogów oraz ich opiekunów. Każda z nich to wyjątkowa opowieść, która łąpie za serce.

Głównym punktem wydarzenia był wernisaż. Poza spotkaniem z Tomem Justyniarskim odbyły się również wykłady behawiorystów i lekarzy weterynarii. Nie zabrakło też rodzinnych konkursów z nagrodami. Natomiast celem, który przyświecał całemu wydarzeniu, było krzewienie szacunku i empatii w stosunku do zwierząt, a przede wszystkim propagowanie świadomej i odpowiedzialnej adopcji.

MAGDALENA KRAWCZYK
Laboratorium Aktywności Społecznej

Wernisaż projektu Na Cztery Łapy

W niedzielę, 23 sierpnia 2020 r. w Laboratorium Aktywności Społecznej w Niepołomicach miał miejsce wernisaż fotograficzny projektu Na Cztery Łapy. Projekt pokazuje historie osób, które przyciągnęły do swojego domu zwierzę w potrzebie

Wernisaż był zwieńczeniem projektu, na którym zjawili się zaproszeni goście oraz bohaterowie historii zapisanych na zdjęciach. Pomysłodawczyni i autorka projektu, Dominika Sowa, przygotowywała się do tego wydarzenia dwa lata. Domi-

nika jest z pochodzenia niepołomiczanką, która od paru lat współpracuje z biblioteką niepołomicką, organizując w niej wernisaże i warsztaty fotograficzne.

Projekt miał na celu ukazanie historii ludzi, którym los porzuconych, maltre-

wanych i bezdomnych zwierząt nie jest obojętny. W projekcie wzięły udział 24 rodziny, które współdzielały swoje życie ze „znajdami”. Przepięknym zdjęciom towarzyszą historie, które warto przeczytać i dowiedzieć się, jak zwierzęki

trafiały do nowych domów i jakie emocje temu towarzyszyły. Nie zawsze są to proste i przyjemne historie. Ludzie, jak i zwierzęta, na nowo musieli nauczyć się funkcjonować, ufać sobie i niekiedy zaakceptować się z wszystkim zaletami i wadami.

Sam wernisaż można uznać za bardzo udany. Zaproszeni goście dopisali i mimo różnych obostrzeń związanych z Covid-19 dobrze się bawili. Atmosfera była pełna życzliwości, serdeczności i ciepła. Trochę trudno było rozpoznać bohaterów zdjęć za obowiązkowymi maseczkami, ale podczas wernisażu po wyczytaniu, mogli pomachać do pozostałych uczestników wydarzenia. Każda rodzina została nagrodzona brawami.

Podczas spotkania można było posłuchać dwóch wykładów towarzyszących. Jeden poprowadziła Ewelina Haraf, behawiorystka i założycielka fundacji Iskierka. Gościom bardzo się spodobał, gdyż traktował o rozpoznawaniu sygnałów wysyłanych przez naszych podopiecznych.

Drugi wykład został poprowadzony przez lekarza weterynarii Jana Zwinczaka z kliniki weterynaryjnej Arka. Pan doktor opowiadał z kolei o zaletach i wadach sterylizacji zwierząt oraz najczęstszych problemach, z jakimi zgłaszają się do niego właściciele pacjentów.

Dodatkowym ekscytującym momentem, było wręczenie nagród osobom biorącym udział w konkursie rodzinnym. Z gier planszowych (których tematyka była oczywiście związana ze zwierzętami), ufundowanych przez firmę Trefl, cieszyli się ci mali i ci duzi. Przepiękne wypowiedzi na pytanie: dlaczego uważasz, że to ważne, aby

Dlaczego uważasz, że to ważne, aby adoptować zwierzęta?

Adopcja zwierzęcia zwraca uwagę na kwestię, iż zwierzę nie jest rzeczą czy zabawką ale czującą istotą, której trzeba poświęcić czas i uwagę. Adopcja pomaga to zrozumieć i przekazać tę wiedzę dzieciom.

Jarosław Chowaniec

Dla adoptowanego zwierzaka jest to szansa na nowe, lepsze życie, pełne miłości i szacunku. Dla osoby adoptującej jest to okazja do zrobienia czegoś dobrego dla świata, zyskanie nowego przyjaciela i naprawienie błędów człowieka.

Adrianna Draganik

Dzięki adopcji dajemy zwierzakom dom, którego potrzebują. Pomagamy przezwyciężać ich lęki i dzięki temu mogą stać się przyjaciółmi na całe życie.

Hania Małecka

Jako dorośli wiemy, że nie zdołamy zmienić, uzdrowić, czy ulepszyć całego świata. Ale jeśli jesteśmy w stanie uczynić życie konkretnego zwierzęcia lepszym, szczęśliwszym czy bogatszym – to ma to ogromne znaczenie. Tym bardziej, jeśli to zwierzę już zostało porzucone, poszkodowane przez los lub cierpi. Nawet jeśli nie zmniejszymy ilości zła, możemy adopcją przyczynić się do zwiększenia dobra na świecie.

Aneta Sulek oraz Marek, Weronika, Hubert, Gabrysia i Alusia

Adopcja może być drugą szansą dla zwierzęcia, które miało ciężkie przeżycia i my dzięki tej adopcji możemy mu na nowo pomóc w odnalezieniu jego prawdziwego domu.

Ola Baranowska

Każde zwierzę zasługuje na miłość, potrzebuje ciepła i kochającego przyjaciela (opiekuna), swojego kąta na tym czasami okrutnym świecie.

Maja Matuszyk

adoptować zwierzęta można znaleźć w ramce powyżej.

W organizacji wydarzenia pomogła Fundacja Lepsze Niepołomice, a część kosztów związanych z przygotowaniem wystawy i wernisażu sfinansowano ze środków Gminy Niepołomice.

Dzięki zaangażowaniu pracowników niepołomickiego Laboratorium Aktywności Społecznej wernisaż został zorganizowany zgodnie z panującymi zasadami bezpieczeństwa. Sami uczestnicy też stosowali się do regulaminu i przepisowo dezynfekowali ręce i zasłaniali twarze maseczkami. Fotografowie chyba są wdzięczni, bo maseczki zdecydowanie chronią wizerunek fotografowanej osoby.

Wystawę zdjęć można oglądać w budynku biblioteki niepołomickiej do końca października 2020 roku.

KRYSTYNA SUDOŁ

Fotograf, KAD.r, warsztaty Fotografia z Pasją fot. Dominika Sowa

Jubileuszowa Ziołomania za nami

W tym roku już po raz piąty w Osadzie Podegrodzie odbyła się Ziołomania. Stała jest data tej imprezy – 15 sierpnia – święto Matki Bożej Zielnej. I na szczęście niezmiennie jest zainteresowanie mieszkańców Niepołomic tym wydarzeniem.

Zielarstwo, produkty naturalne, folklor, dom bez chemii stały się ostatnio znowu modne. Chętnie sięgamy po naturalne wyroby spożywcze od rzemieślników, specjalizujących się w jednej tylko dziedzinie, którzy ze swego rzemiosła robią sztukę. Właśnie takich mistrzów do Osady Podegrodzie zaprasza co roku Jadwiga Pitek ze sklepu Ziołowo w Niepołomicach. Większość z nich ma w trakcie Ziołomanii warsztaty, pokazy lub wykłady. W tym roku wszystkie odbywały się na zewnątrz, by zapewnić jak najlepsze warunki sanitarne.

Dużym powodzeniem cieszyły się zarówno produkty, które przywieźli ze sobą, jak też spotkania. Porozmawiać z twórcami, dowiedzieć się czegoś o ich sposobie pracy, spróbować specjalów, czy samodzielnie coś przygotować – na każdą z tych aktywności znalazło się sporo chętnych.

Odbył się również tradycyjny konkurs na najpiękniejszy bukiet z okazji święta Matki Bożej Zielnej i trzeba przyznać, że choć bukietów było ciut mniej niż przed rokiem, prezentowały się świetnie. Osoby, które je przygotowały, zadbały o to, by wiązanki nie tylko zawierały wiele ziół, ale też wyglądały pięknie i... były zabezpieczone przed upałem.

Z okazji piątych urodzin Ziołomanii niezastąpiona Urszula Sołkowska przygotowała piękny tort. Był oczywiście kwiatowy, naturalny i pyszny. Nic dziwnego, że bardzo szybko nie zostały po nim nawet okruszki.

W tym roku innowacją był koncert kończący imprezę. Zagrało dla nas Karol Ochodek Trio i trzeba przyznać, że panowie znakomicie wpisali się w klimat miejsca i imprezy. I chociaż pogoda dopisała aż za bardzo – słońce przypiekało wręcz niemiłosiernie – profesjonalnie, ale też poetycko i ciekawie zaprezentowali się zebranej publiczności. Zresztą, ten upał dobrany był chyba specjalnie do warunków sanitarnych, bowiem sprawił, że publiczność musiała rozpiechnąć się do miejsc w cieniu, a dzięki temu nie było jednej dużej grupy, tylko kilka mniejszych.

Po pięciu latach widać, że ta impreza ma swoich stałych bywalców, ale też zawsze pojawiają się nowe osoby, zaskoczone tym, że tak sielsko, wiosennie i kwietnie może być w samym centrum Niepołomic u podnóża zamku. Ma to wydarzenie coś w sobie, że jak się tu już trafi, to chętnie się zostaje. Dużo spokoju, rustykalnego wdzięku i pozytywnej naturalnej energii – idealnie na wolny świąteczny dzień. Dlatego też mamy nadzieję, że będziecie na niej z nami również w przyszłym roku.

JOANNA KOCOT
Referat Promocji i Kultury

Szybka Dycha za nami!

Szósta edycja Szybkiej Dychy, czyli zawodów w kolarskiej indywidualnej jeździe na czas, już za nami! Na starcie stanęło 101 panów i 10 pań. Czasy jak zwykle były imponujące, ale radość z jazdy znaleźli wszyscy – nawet ci niewalczący o najwyższe lokaty w klasyfikacji końcowej. Bo nowa trasa w Puszczy Niepołomickiej daje wiele radości z jazdy, a pogoda chyba bardziej dopisać nie mogła

Szybka Dycha to zawody w jeździe indywidualnej na czas. Polegają one na jak najszybszym pokonaniu niemal dziesięciokilometrowego dystansu przez kolarzy startujących osobno, w odstępach czasowych. Dyscyplina charakteryzuje się dużymi prędkościami osiąganymi przez startujących, zwłaszcza jeśli korzystają z rowerów przygotowanych specjalnie dla tego rodzaju zmagania.

W tym roku start znajdował się na początku popularnej Żubrostrady, a meta przy tartaku w gminie Kłaj. Zawodnicy i zawodniczki pokonywali w międzyczasie niewielki podjazd oraz cztery wymagające zakręty. Na szczęście wszyscy dotarli na metę bez problemów i bez wywrotek.

Zawody wygrał Patryk Wójcik (Kraków, In Mogilany Cycling Team), któremu pokonanie dystansu zajęło 12 minut i 55 sekund, ze średnią prędkością 46,4 km/h. Drugi był Waldemar Wojas (Niepołomice, Zdrowie Ceny Racing Team) z czasem 13:10 (45,5 km/h). Na trzecim miejscu uplasował się, sekundę wolniejszy, Łukasz Zakielarz (Kraków, In Mogilany Cycling Team, 45,4 km/h).

Wśród pań triumfowała Monika Piątkowska (Kraków, Innergy Team) z czasem 15 minut i 37 sekund (38,4 km/h). Drugie miejsce zajęła Ewa Wójcik (Kraków, WM Triself), która trasę pokonała w 15:56 (37,6 km/h). Podium zamknęła Katarzyna Tuszyńska (Kraków) z czasem 16:10 (37 km/h).

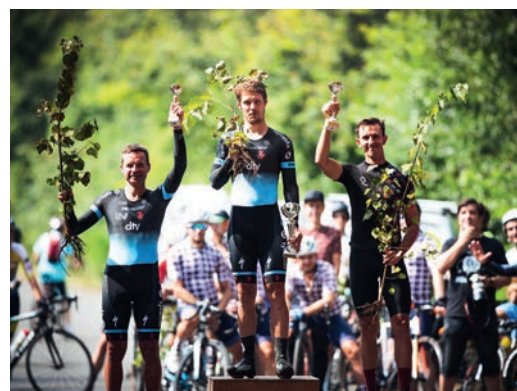
W klasyfikacji mieszkańców miasta i gminy Niepołomice puchar Niepokręcę wywalczył Waldemar Wojas, a wśród pań – Paulina Szelerewicz-Gładysz z klubu Niepołomice Biegają (17 minut 42 sekundy i średnia prędkość 33,8 km/h).

We wspólnej klasyfikacji mieszkańców gminy Kłaj najszybszym zawodnikiem okazał się Gabriel Janowski z grupy Niepokręcę, który dojechał na metę w 13 minut i 38 sekund (średnia prędkość 44 km/h).

Jednak na trasie pojawili się nie tylko miłośnicy 'czasówki', ale też rowerzyści preferujący spokojniejszy styl jazdy, dosiadający rowery trekkingowi lub nawet górskie. Bo w zawodach chodzi przede wszystkim o pokonywanie własnych słabości oraz o dobrą i bezpieczną zabawę!

Zawody odbyły się w ramach Dni Niepołomic i – podobnie jak we wszystkich poprzednich edycjach zawodów – gmina Niepołomice była dumnym partnerem wydarzenia.

SZYMON URBAN
Referat Promocji i Kultury

Mistrzostwa Małopolski w zawodach konnych

Od 14 do 16 sierpnia w Michałowicach odbyły się Mistrzostwa Małopolski oraz Zawody Regionalne i Towarzyskie w skokach przez przeszkody. Na podium w kategorii open stanęły aż dwie pary z klubu KJK Pod Żubrem w Niepołomicach!

Mistrzynią została Joanna Korabik na kłaczce Bafra, a tytuł drugiej wicemistrzyni wywalczyła jej koleżanka z klubu, Wiktoria Koza na kłaczce Sumira. W kategorii junior na 4 miejscu uplasowała się Kamila Piórkowska na Rosie. Rywalizacji towarzyszyła bardzo gorąca, sportowa atmosfera i piękna pogoda.

Gratulujemy wspaniałych wyników parom z KJK Pod Żubrem w Niepołomicach, ich trenerom i rodzicom!

Wyniki:

- Mistrzynie Małopolski w kat. open (I/11)
Joanna Korabik i Bafra
- 2 wicemistrzynie Małopolski w kat. open (L/L1)
Wiktoria Koza i Sumira
- 4 miejsce w Mistrzostwach Małopolski w kat. junior (P1/N1)
Kamila Piórkowska i Rosa
- 7 miejsce w Mistrzostwach Małopolski w kat. junior młodszy (L/L1)
Zuzanna Kuc i Choco Lady

Zawody regionalne i towarzyskie:

- **Nina Tabor i Basalino FS**
3 miejsce w konkursie P, zwykły, niedziela
6 miejsce w konkursie P, zwykły, piątek
- **Katarzyna Bura i Kokaina**
3 miejsce w konkursie LL 80 z trafieniem w normę, sobota
4 miejsce w konkursie LL 80 z trafieniem w normę, niedziela

JOANNA WYPIÓR
KJK Pod Żubrem

21. Gala FightTTime

28 sierpnia Target Muay Thai Niepołomice zorganizował w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa już 21. Galę FightTTime

Niepołomicki klub reprezentowała trójka zawodników: Dominika Sierant kat. 52 kg, Daniel Mazur kat 75 kg oraz Radosław Dziegiel kat 63,5 kg. Dla całej trójki był to debiut na ringu. Mimo, iż mieli bardziej doświadczonych przeciwników, dobrze się zaprezentowali.

Jako pierwsza walczyła Dominika. Brakło niewiele, żeby wygrać, ostatecznie przegrała na punkty.

W walce numer trzy, Daniel potrzebował dwóch rund, aby narożnik przeciwnika rzucił ręcznik już na początku ostatniej rundy. Radek również wygrał przez TKO w trzeciej rundzie.

Dla całej trójki zawodników wielkie gratulacje za godne reprezentowanie klubu. Duże podziękowanie dla całej ekipy Target, która pomogła przy organizacji tego wydarzenia. Wszystkim sponsorom za dołożenie cegiełki, trenerom, sędziom, zawodnikom za super walki, Sporty-walki.org za relację oraz Mateuszowi Noskowi za prowadzenie walk.

Mamy nadzieję, że jeszcze w tym roku zorganizujemy FT 22 o kolejne Puchary TARGET!

Wyniki Gali FightTTime 21

– K1 63,5 kg: Mateusz Wosiński (Klińcz Kielce) pokonał Sebastiana Modrzejewskiego (EVOlution Fight Gym) przez TKO (ciosy na korpus) w trzeciej rundzie.

– K1 3×2 min 51 kg: Ewelina Wójcik (Akademia MT Kielce) pokonała Dominikę Sierant (Target MT Niepołomice) przez jednogłośną decyzję sędziów.

– K1 3×2 min 75 kg: (J) Daniel Mazur (Target MT Niepołomice) pokonał Kubę Znaja (Maximus Proszowice) przez poddanie w 3 rundzie.

– K1 3×2 min K1 65 kg (K) Radosław Dziegiel (Target MT Niepołomice) pokonał Huberta Orłowskiego – (KO Bloodline Gym Nysa) przez TKO w trzeciej rundzie.

– K1 3×2 min 81 kg: Krzysztof Dawiskiba (KO Bloodline Gym Nysa) pokonał Mateusza Jedrycha (Maximus Proszowice) przez jednogłośną decyzję sędziów.

– Muaythai 81 kg 3×2 min: Piotr Juszczyński (EVOlution Fight Gym) pokonał Michała Dyrka (Gymnazion Sosnowiec) przez TKO w drugiej rundzie.

– Muaythai 65 kg 3×2 min: Maciej Gądek (Gymnazion Sosnowiec) pokonał Sebastiana Modrzejewskiego (EVOlution Fight Gym) przez TKO w pierwszej rundzie.

– K1 57 kg 3×3 min: Jakub Posłowski (Klińcz Kielce) pokonuje Jakuba Piotrowicza (EVOlution Fight Gym) przez TKO w pierwszej rundzie.

ARKADIUSZ MAŁEK

Klub Target Niepołomice

Szkoleniowy sierpień AKT

Sierpień upłynął karatekom AKT na doskonaleniu formy podczas kilku szkoleń w Europejskim Centrum Budo – Dojo Stara Wieś

Zgrupowanie kadry

Od 8 do 11 sierpnia podczas zgrupowania kadry seniorów, młodzieżowców, juniorów i juniorów młodszych Polskiej Unii Karate Tradycyjnego trenowali starsi wychowankowie niepołomickiego klubu. 4-dniowy wyjazd do dojo był okazją do treningu pod okiem jednych z najbardziej doświadczonych zawodników i trenerów w Polsce – Pawła Janusza, Łukasza Wójcika, Anny Kulczyńskiej i Daniela Iwanka, którzy wielokrotnie stawali na podium najważniejszych krajowych i międzynarodowych zawodów w niemal każdej konkurencji.

Na kadrę zjechało blisko 90 zawodników z 22 klubów z Polski. Dni upływały bardzo intensywnie, w programie były 4 treningi dziennie. Rozpoczynali od porannych biegów, przed południem i po południu były dwa 2-godzinne treningi, na których doskonalili kata i kumite. A dzień treningowy kończył się zajęciami na przyrządach, gdzie zawodnicy ćwiczyli siłę, szybkość, koordynację, ale też balans i równowagę. Na zakończenie wszyscy wzięli udział w I Mistrzowskim Turnieju Kadry PUKT.

Gasshuku

Dzień po zgrupowaniu kadry rozpoczęło się kolejne szkolenie – Gasshuku (12-16 sierpnia 2020). Uczestniczyła w nim liczna ekipa AKT, a w sumie w wydarzeniu wzięło udział 150 uczestników z 24 klubów. Gościem specjalnym był sensei Włodzimierz Kwieciński 8 Dan, prezydent World Traditional Karate Federation. Podczas treningów przybliżył karatekom kata Kanku Sho wraz z interpretacją. Na treningach z pozostałymi prowadzającymi: senseiem Pawłem Januszem, Łukaszem Wójcikiem, Anną Kulczyńską, Martą Niewczas i Danielem Iwankiem, poznawali kata Bassai Sho oraz jego zastosowanie, interpretację ruchów Bassai Dai. Były też elementy kumite, podcięć, samoobrony.

Treningi przeplatały się serią szkoleń z zakresu m.in. motywacji, przywództwa, cyberbezpieczeństwa, metodyki prowadzenia zajęć z przedszkolakami. Miłym akcentem zgrupowania było spotkanie online z Lyoto Machidą, słynnym brazylijskim zawodnikiem MMA, japońskiego pochodzenia, który zapowiedział, że w przyszłym roku przyjedzie do Polski poprowadzić zgrupowanie Polskiej Unii Karate Tradycyjnego!

Podsumowaniem Gasshuku były egzaminy na stopnie mistrzowskie Dan, do których przystąpiło aż 13 karateków naszej Akademii. 6 spośród nich zdobyło swój pierwszy czarny pas (1 DAN). Ponadto nasi senseiowie zdali na kolejny stopień mistrzowski! Gratulujemy.

Kadra dzieci

Dzień po zakończeniu Gasshuku w dojo Stara Wieś rozpoczęło się zgrupowanie kadry dzieci. Do dojo zjechali najmłodsi karatecy – w sumie 100 osób z kilkunastu klubów w Polsce. Liczną ekipę stanowili zawodnicy niepołomickiej Akademii Karate Tradycyjnego. Byli to karatecy we wszystkich stopniach zaawansowania – od żółtego do brązowego pasa.

Treningi były nie tylko okazją do poznania ruchów kumite, ale też zawodników i senseiów z innych klubów. I choć treningów było sporo, bo 3 dziennie, dzieci wykazały się dużym zaangażowaniem i chęcią do ćwiczeń.

Podsumowaniem, podobnie jak na kadrze starszych, był turniej mistrzowski. W związku z pandemią, dla dzieci był to pierwszy start w zawodach od ponad pół roku. Zwycięzcy otrzymali statuetki i medale.

Poza treningami młodzi zawodnicy spacerowali po lesie, bawili się na dyskotece, piekli też kielbaski na ognisku. Wszyscy uczestnicy otrzymali koszulki Polskiej Unii Karate Tradycyjnego oraz medal za udział w zgrupowaniu kadry.

JOANNA MUSIAŁ

AKT Niepołomice-Kraków

Wakacje w Niedzicy

Justyna Krosta

zawodniczka Niepołomickiego Klubu Karate Kyokushin

W Niedzicy zagościliśmy po raz trzeci. W te wakacje, w terminie 10-17 lipca, Niepołomicki Klub Karate Kyokushin zorganizował obóz sportowo-rekreacyjny w Niedzicy. Treningi odbywały się w dwóch grupach. Jedna grupa, to pasjonaci Karate Kyokushin. Natomiast druga, to osoby trenujące na co dzień w niepołomickim klubie boks. Obóz możemy uznać za bardzo udany, gdyż oprócz codziennych treningów i porannych rozruchów obfitował w wiele różnych atrakcji.

Już pierwszego dnia po przyjeździe i zakwaterowaniu, korzystając z ładnej pogody udaliśmy się na plażę, gdzie mogliśmy nabrać sił na rozpoczynający się obóz. Po powrocie do ośrodka wszyscy uczestnicy aktywnie spędzili wieczór, a to grając w piłkę nożną, siatkówkę, badmintona czy w tenisa stołowego. Kolejnego dnia działaliśmy już od wczesnego ranka. Nie marnując czasu wszyscy udawaliśmy się na poranny rozruch, a po śniadaniu odbył się trening karate oraz trening bokserski. W godzinach popołudniowych bawiliśmy się w La-

ser Parku. Po przyjeździe, był czas wolny, który również spędziliśmy na zewnątrz, grając w różne gry. Kolejnego dnia, korzystając z pogody, wybraliśmy się na wycieczkę po okolicy, a wieczorem odbyło się ognisko. Czwartego dnia po rozruchu i treningu udaliśmy się na spływ kajakowy po Dunajcu! Było to duże wyzwanie i zastąpiłoby nie jeden intensywny trening. Wiosłowaliśmy około dwie godziny, nie było łatwo. Jednak mimo zmęczenia wszyscy byli bardzo szczęśliwi i zadowoleni. Wnioskujemy to również po tym, że kajaki stały się tematem rozmów i wspomnień jeszcze przez kilka dni obozu. We wtorek zmierzaliśmy się z kolejnym wyzwaniem i udaliśmy się na Trzy Korony. Wszyscy byli bardzo zdeterminowani, zarówno młodszy i starsi. Samodyscyplina później przyniosła efekty. Na szczyt wyszliśmy ze świetnym czasem. Po powrocie rozegraliśmy zacięty mecz siatkówki. Mimo zmęczenia, żadna z drużyn nie chciała dać za wygraną. Następnego dnia na deser po zdobyciu Trzech Koron. Poszliśmy na ciekawą trasę,

pełną pięknego krajobrazu do Wąwozu Homole. Po powrocie odpoczywaliśmy na plaży. Natomiast wieczorem zrobiliśmy pamiątkowe zdjęcia, nad zjawiskowym wodospadem w Niedzicy. Siódmego dnia obozu pogoda nie rozpieszczała nas niestety. Uporaliśmy się z tym i po treningu pojechaliśmy na kręgle. Wieczorem pod altaną podczas ogniska wspominaliśmy wcześniejsze dni obozu. W piątek przyszedł czas na powrót i podsumowanie. Trener Wiesław Krosta rozdał pamiątkowe certyfikaty i wróciliśmy do Niepołomic.

A od 3 września rozpoczynamy treningi Karate Kyokushin oraz treningi bokserskie, na które już dzisiaj zapraszamy. Treningi odbywają się w budynku krytej pływalni w Niepołomicach przy ulicy Korczaka 5. Przyjdź i trenuj z nami, a za rok będziemy mogli wspólnie pojechać na kolejny obóz. Zapraszamy.

Więcej informacji na stronie www.kyokushin-niepolomice.pl oraz na Facebooku: Niepołomicki Klub Karate Kyokushin.

OSA w trampkach bezpłatne treningi biegowe dla początkujących

Kamila Gruszka

Niepołomice Biegają

Stowarzyszenie Niepołomice Biegają serdecznie zaprasza na bezpłatny biegowy program treningowy dla początkujących OSA w trampkach!

Startujemy od zera!

Myślisz, że przygodę z bieganiem zaczynają ludzie wysportowani, z idealną sylwetką? Otóż nie!

Każdy może być Osobą Sportowo Aktywną.

Nie musisz się niczego obawiać. Wystarczy, że chcesz odkryć swoje możliwości, być blisko natury i poznać ciekawych ludzi!

Treningi prowadzone są pod okiem doświadczonego trenera, Ilyi Markova, aby Twoje pierwsze kroki biegowe były zdrowe i bezpieczne.

Kiedy i gdzie? Każdy piątek o godz. 18.00, Arena Lekkoatletyczna przy Szkole Podstawowej nr 1 na ulicy Szkolnej 3 w Niepołomicach.

Więcej informacji: www.niepolomicebiegaja.pl.

Zacieśnienie piłkarskiej współpracy w Staniątkach

Szkoła Futbolu Staniątki jeszcze bliżej współpracować będzie z Czarnymi Staniątki

Wypracowana w 2009 roku formuła współpracy dwóch piłkarskich organizacji w Staniątkach stale się polepsza. Druga połowa 2020 roku to kolejny krok w historii obu klubów pozwalający na jeszcze lepsze wykorzystywanie piłkarskiego potencjału Czarnych i Szkoły Futbolu.

Prezes Adam Gawlik, to jeden z piętnastu członków założycieli Szkoły Futbolu Staniątki – mówi dyrektor operacyjny szkółki, Krzysztof Turecki. Nie może więc dziwić, że od samego początku naszej działalności jesteśmy z Czarnymi bardzo blisko – dodaje.

Dotąd współpraca polegała głównie na prowadzeniu drużyn młodzieżowych (młodzik i trampkarz) w strukturach Szkoły Futbolu Staniątki, w zamian za co Czarni udostępniali pozostałym młodym zawodnikom swoje obiekty. A młodzieży nie brakuje. W naszej szkółce pierwsze kroki stawiają już dwulatki (bambini), dla których kontakt z piłką to doskonała zabawa.

Po trudnej, piłkarskiej wiosnie, kiedy to ligi regionalne nie rozegrały ani jednego spotkania w Staniątkach doszło do pewnych zmian. Czarni wycofali drużynę ze struktur małopolskiej IV ligi. W zamian za to postanowiono szerzej postawić na szkolenie młodych kadr oraz promocję wychowanków z okolicy.

IV ligę zamieniono na A klasę. Dzięki temu w kadrze seniorów znalazło się miejsce głównie dla piłkarzy ze Staniątek oraz wychowanków Szkoły Futbolu Staniątki. Najzdolniejsi juniorzy zdecydowanie wcześniej mogą także spróbować swoich sił w rywalizacji z seniorami.

Aby dopływ nowych zawodników do pierwszej drużyny był ciągły, utworzono nowy zespół – juniorów młodszych. Dla tych piłkarzy przejście do pierwszego zespołu będzie naturalnym awansem po zdobyciu doświadczenia w młodzieżowej rywalizacji.

Ambitny plan zakłada spokojny i zrównoważony powrót do IV ligi, ale w zupełnie zmienionej strukturze klubu, w której kręgosłup drużyny będzie oparty o lokalne talenty.

MAREK BARTOSZEK
Biuro Prasowe SFS

Półkolonia siatkarska w Niepołomicach

Paweł Czyż
trener AS Niepołomice

Jak co roku w okresie wakacyjnym zawodniczki i zawodnicy Akademii Siatkówki Niepołomice uczestniczyli w sześciodniowym obozie siatkarskim. W tym roku ze względu na pandemię, obóz miał charakter stacjonarnej półkolonii siatkarskiej, która odbywała się w Niepołomicach – w Społecznej Szkole Podstawowej im. Lady Sue Ryder. Głównym celem obozu było podnoszenie umiejętności techniczno-taktycznych i przygotowanie do startu w rozgrywkach ligowych w sezonie 2020/2021

Do dyspozycji uczestników półkolonii była trzysektorowa hala sportowa, salka fitness oraz teren zielony wokół szkoły. Zajęcia prowadzone były w trzech grupach treningowych tj. dwie grupy mini siatkówki z podziałem wiekowym oraz połączona drużyna młodziczek i młodzików. Oprócz treningów siatkarskich

organizowane były wykłady, na których młodzi adepci siatkówki poznawali historię i teoretyczne aspekty tej gry zespołowej.

W czwartym dniu obozu w ramach regeneracji sił wszyscy uczestniczyli w wycieczce do Centrum Aktywnego Wypoczynku Borek. Na zakończenie

zgrupowania tradycyjnie już każdy uczestnik otrzymał pamiątkową koszulkę oraz rozegrane zostały mecze na kadre trenerską, która okazała się nie do pokonania.

Po powrocie z obozu rozpoczynają się przygotowania do nowego sezonu siatkarskiego, który startuje pod koniec września. Akademia planuje zgłosić młodzieżowe drużyny w trzech kategoriach wiekowych tj. młodziczki, młodzicy i kadeci. Oprócz tego przez cały rok w licznych turniejach uczestniczą zawodniczki i zawodnicy minisiatkówki, a w I Małopolskiej Lidze Mężczyzn wystartuje drużyna seniorów. Mamy nadzieję, że czas spędzony na hali i wylany pot treningowy zaowocuje wysoką formą oraz bardzo dobrymi wynikami sportowymi w nadchodzącym sezonie.

Zawody strzeleckie na Dni Niepołomic

Leon Pitucha
prezes Ogniska TKKF Wiarus

Jak co roku Ognisko TKKF Wiarus przeprowadziło w czasie 29. Dni Niepołomic zawody strzeleckie w oparciu o urokliwy teren Podegrodzia Zamku Królewskiego w Niepołomicach.

Zawody przeprowadzone z pistoletu sportowo-pneumatycznego 4,5 mm, odległość 10 m, postawa strzelecka stojąca z wolnej ręki – 3 strzały próbne plus 7 strzałów ocenianych, czas 10 min. Do klasyfikacji zalicza się 7 przestrzelin. W tegorocznych zmaganiach strzeleckich zawodnicy strzelali w dwóch kategoriach, kobiet i mężczyzn. W zawodach startowało

68 zawodników, w tym 20 kobiet i 15 uczniów.

Wyniki zawodów

Kategoria kobiet

1. Ewa Pałkowska – 58 pkt.
2. Natalia Wójtowicz – 54 pkt.
3. Marta Makowska – 53 pkt.
4. Justyna Pałkowska – 47 pkt.

5. Beata Stępowaska – 39 pkt.
 6. Karolina Wydrowicz – 32 pkt.
- Kategoria mężczyzn
1. Michał Nowak – 63 pkt.
 2. Tomasz Nowak – 58 pkt.
 3. Paweł Lasek – 57 pkt.
 4. Jakub Paluch – 55 pkt.
 5. Krzysztof Prochwicz – 54 pkt.
 6. Czesław Zawadzki – 52 pkt.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za sportową rywalizację a zwycięzcom gratulujemy wyników.

Zawody Strzeleckie odbyły się pod Honorowym Patronatem Pełniącego Funkcje Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice.

Sukcesy SL SALOS Staniątki

Łukasz Wdaniec
SL SALOS Staniątki
Fot. Marta Hajdas

Eliminacje oraz turniej wojewódzki Kinder Plus Sport w kategorii czwórek dziewcząt w siatkówce odbyły się 22 i 23 czerwca w hali przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Niepołomicach. Drużyna SALOSU Staniątki, która w tym sezonie niejednokrotnie odnosiła zwycięstwa na turniejach ogólnopolskich, była zdecydowanym faworytem w eliminacjach w okręgu centralnym

Dziewczyny bez straty seta pokonały wszystkie drużyny i pewnie awansowały do turnieju wojewódzkiego, gdzie już czekały inne bardzo mocne zespoły z Małopolski.

Po dwóch dniach odpoczynku, który zdecydowanie dobrze wpłynął na drużynę SALOSU udało się wywalczyć pierwszy w historii klubu tytuł mistrza województwa małopolskiego, a co za tym idzie awans na Mistrzostwa Polski, pokonując mocnych rywali z Gorc, Wieliczki czy Dunajca.

Na tym sukcesy klubu się nie kończą. Bardzo dobry występ w tej samej randze zawodów zanotowały dziewczyny w kategorii trójek. Nie będąc w gronie faworytów, pewnie przeszły przez eliminacje, zajmując drugie miejsce, by w turnieju wojewódzkim uplasować się na czwartym miejscu. Niewiele zabrakło do sensacji, gdyż dziewczyny przegrały zaledwie paroma piłkami w tie-breaku z faworytem zawodów. Biletu na mistrzostwa do Zabrza w tym roku nie ma, ale za rok kolejna szansa i dziewczyny na pewno powalczą o powtórzenie sukcesu swoich starszych koleżanek.

W kategorii dwójek w eliminacjach udział wzięło sześć zespołów, awans

do turnieju wojewódzkiego wywalczyły trzy drużyny. Najmocniejsza dwójeczka zajęła 10 miejsce.

Składy drużyn:

czwórki: Emilia Orzechowska, Maria Rażny, Julia Kuchcińska, Nikola Hajdas, Zuzanna Dominik;

trójki: Aleksandra Kądziaława, Iga Bera, Weronika Niziołek, Julia Stanecka, Zofia Nicia;

dwójki: Zuzanna Gorczyca, Zuzanna Więsek, Wiktoria Bera, Elena Bulczyńska, Magdalena Drozdowska, Martyna Balicka, Karolina Skakuj, Daria Niziołek, Łucja Żak, Magdalena Pigoń, Magdalena Tomczyk, Emilia Pustuła, Pola Włodarska.

Jeśli chcesz czynnie uczestniczyć w sukcesach SL SALOS Staniątki, lubisz aktywność fizyczną, cieszysz się ciągłym doskonaleniem i zdobywaniem nowych umiejętności, już od września zapraszamy na treningi dziewczynki z rocznika 2014 i starsze.

Mozaika szachowa

Jesienne rozgrywki

Kinga Siwek

Pracę nad umiejętnościami szachowymi rozpoczęliśmy wakacyjnym obozem szkoleniowym w Łazach. Przez lipiec i sierpień dzieci uczęszczające na zajęcia organizowane przez UKS Goniec Staniątki miały okazję się podszkolić podczas wakacyjnych konsultacji z trenerami. Najczęściej, zajęcia prowadzone były online, rzadziej bezpośrednio.

Zwieńczeniem naszej pracy jest kolejny obóz szkoleniowy w Ustroniu, połączony z uczestnictwem w Śląskim Festiwalu Szachowym. Oprócz gry w szachy i treningów zawodnicy mają okazję skorzystać z licznych atrakcji przygotowanych przez organizatorów. Główną z nich jest spotkanie z Anatolijem Karpowem – szachowym mistrzem świata w latach 1975-1985. Bierzymy także czynny udział w pokazie żywych szachów, turniejach piłkarskich, symulacjach szachowych z arcymistrzami oraz poznajemy przyrodę i kulturę Beskidów.

Po powrocie czekają nas ważne starty m.in. walka o jak najwyższe lokaty w II ligach: seniorów (wrzesień) i juniorów (październik), Mistrzostwa Polski Przedszkolaków, Eliminacjach do Mistrzostw Polski i na rok następny, zaległe Mistrzostwa Polski juniorów do lat 12 i 14 czy ogólnopolski finał „Złotej wieży”.

IV edycja Budżetu Obywatelskiego

Stanisław Turecki

Od 10 sierpnia możemy wreszcie realizować projekt Przy szachownicy – poszerzamy obszary intelektu w ramach IV edycji Budżetu Obywatelskiego. Projekt w całości finansuje Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i jest on przeznaczony dla dzieci i młodzieży zamieszkującej powiaty: krakowski, proszowicki, miechowski i wielicki, zainteresowanych grą w szachy.

Czeka nas bardzo intensywna w wydaniu szachowe końcówka roku. Odbędą się między innymi: turnieje szachowe, symultany, pokazy filmów o tematyce szachowej, konkurs plastyczny i literacki oraz zajęcia szachowe. Kluby szachowe z wymienionego obszaru mogą liczyć na spore doposażenie w sprzęt szachowy, a czołowi zawodnicy na wsparcie finansowe rozwoju kariery sportowej.

Pierwszymi wydarzeniami w ramach projektu są: dziesięciodniowy obóz szkoleniowy w Ustroniu oraz dofinansowanie startu utalentowanym zawodnikom w turnieju międzynarodowym, który odbywa się w tej samej miejscowości.

Sportowe zakończenie wakacji

Leon Pitucha

prezes Ogniska TKKF Wiarus

W tym roku Ognisko TKKF Wiarus organizowało letnią akcję Sportowe Wakacje 2020. Na jej zakończenie 28 sierpnia przeprowadzono zawody strzeleckie.

Zawody odbyły się na gościnnym terenie rekreacyjnym firmy Juka w Niepołomicach. Oczywiście wszystkich obowiązywał reżim sanitarny. Strzelano z karabinka pneumatycznego 4,5 mm do tarczy sportowej. Odległość zawodnika od tarczy wynosiła 10 m. Postawa stojąca, strzał z wolnej ręki. Można było oddać 3 strzały próbne plus 5 strzałów ocenianych, trzeba było tylko zmieścić się w czasie 10 minut.

Zawody strzeleckie przeprowadzono w kategorii: dziewcząt 12-17 lat, chłopców do 12 lat, chłopców 13-18 lat oraz konkurencja rodzinna. W przeprowadzonych treningach realizowanych w dniach

16, 17 i 18 lipca, oraz zawodach wzięło udział; 104 uczniów, 19 rodziców.

W zawodach zwyciężyli:

w kategorii dziewcząt 12-17 lat:

Alicja Mackiewicz – 37 pkt.

Amelia Węgrzyn – 33 pkt.

Julia Morończyk – 31 pkt.

w kategorii chłopców do 12 lat:

Krystian Kokoszka – 42 pkt.

Filip Szkutnik – 28 pkt.

Marek Jarosz – 27 pkt.

w kategorii chłopców do 13-18 lat:

Kacper Szkutnik – 43 pkt.

Jakub Szkutnik – 39 pkt.

Hubert Węgrzyn – 37 pkt.

w kategorii rodzinnej:

Rodzina Szkutników – 95 pkt.

Rodzina Morończyków – 90 pkt.

Rodzina Węgrzynów – 85 pkt.

Organizatorzy:

Miasto i Gmina Niepołomice;

Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Niepołomicach;

Właściciel Firmy Juka;

Ognisko TKKF Wiarus Niepołomice.

Treningi i zawody z przygotowaniem logistycznym przeprowadzili: Marzena Stawarz, inst. Marian Broda, inst. Albert Szkutnik, inst. Mieczysław Stepowski, Leon Pitucha, Zygfryd Rudnik – instruktorzy i sędziowie Ogniska TKKF Wiarus, zabezpieczenie medyczne inst. rat. med. Mieczysław Terczyński.

Wszystkim medalistom serdecznie gratulujemy.

Wyścig by Tomasz Marczyński

Joanna Musiał

Referat Promocji i Kultury

Trzecia edycja wyścigu kolarskiego firmowanego przez Tomasa Marczyńskiego – mistrza Polski, odbędzie się 27 września. Zawodnicy mają do wyboru dwa dystanse – sprinterskie 37 i królewskie 112 km, poprowadzone po pętach w Puszczy Niepołomickiej. Trasa prowadzi zarówno asfaltami, jak i segmentami grawelowymi.

Podobnie jak w poprzednich edycjach peleton wyruszy o 11.11 w starcie honorowym spod Zamku Królewskiego, aby rozpocząć prawdziwe ściganie na początku ulicy Droga Królewska.

Biuro zawodów będzie zlokalizowane ponownie w Zamku Królewskim.

Więcej informacji na stronie wyścigu www.wyścig.cc, a zapisy na stronie timedo.pl.

T R E N U J S I A T K Ó W K Ę

z SALOSem

Zapisy na sezon 2020/2021

Grupy naborowe:	
2014 – 2012	grupa początkująca (singielki)
2011 – 2010	dwójeczki
2009	trójeczki
2008 – 2006	czwóreczki i młodziczki
2005	kadetki

Zapraszamy już od 1 września 2020 r.

Treningi odbywają się na hali sportowej przy ulicy Szkolnej 3.

Zapisy już od 15 czerwca.

Informacje pod numerem tel. 692 380 086.

Letni obóz ju-jitsu

Od 8 do 16 lipca w Górach Opawskich odbył się, już po raz siódmy, obóz sportowy dla członków Challenge Ju-Jitsu Sport

Wyjazd minął bardzo szybko, tym razem jeszcze szybciej niż zwykle. Każdy dzień wypełniony był treningami, różnymi atrakcjami, zajęciami plastycznymi i grami terenowymi.

Dziękujemy wszystkim za super spędzony czas oraz zaufanie rodziców. Duże podziękowania dla Pani Kasi, mamy Poli, za pomoc i super opiekę nad dziećmi.

ARKADIUSZ MAŁEK
Klub Target Niepołomice

Target Camp 2020!

Od 13 do 16 sierpnia 2020 w Lubeni przeprowadziliśmy Camp dla trenujących w klubie Target Muaythai Niepołomice

Głównym celem zgrupowania było doskonalenie pracy w ringu podczas walki z przeciwnikiem. Na szczęście znalazł się też czas na inne, bardziej wakacyjne atrakcje. Uczestnicy mogli też podziwiać piękne widoki Lubeni podczas bliższych i dalszych wędrowek górskich.

Wszystkim dziękujemy za udział i zapraszamy już niebawem na następny wyjazd!

ARKADIUSZ MAŁEK
Klub Target Niepołomice

Muzeum Niepołomickie po lockdownie

Po dwóch i pół miesiącach, które minęły od ministerialnej decyzji o zamknięciu instytucji kultury, w ostatnich dniach maja niepołomickie muzeum otworzyło podwoje. Na początku jedynie lekko uchylając bramę zamkową, by weszli ci najbardziej spragnieni kontaktu z historią i sztuką, ale z upływem dni brama otwierała się coraz szerzej, co dość szybko przełożyło się na ilość odwiedzających

W związku z sytuacją epidemiczną zmieniły się zasady zwiedzania muzeum. Wystawy oglądać można indywidualnie, co sprzyja bezpieczeństwu i pozwala niespiesznie, unikając bezpośredniego kontaktu z innymi osobami, podziwiać skarby sztuki starożytnej, dziewiętnastowieczne malarstwo polskie i zachodnioeuropejskie, rzemiosło artystyczne o tematyce łowieckiej oraz zasoby gabinetu Włodzimierza Puchalskiego. Oczekujący na swoją kolej mogą poznać historię powstania niepołomickiego kościoła i zamku, dzięki wystawie na krążgankach traktującej o ich fundatorze – Kazimierzu Wielkim.

A w sierpniu przygotowano pierwszą od zamknięcia muzeum wystawę sztuki współczesnej.

Plenerowa jednodniowa wystawa towarzysząca ZioloManii zawierała prace malarskie Mai Pelc, absolwentki Wydziału Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego oraz studiów podyplomowych na krakowskiej ASP. Seria obrazów o wymownym tytule *Było Będzie Życie*

Na zamkowym ogrodzeniu, wzdłuż trasy wiodącej na Podegrodzie, zaprezentowano abstrakcyjne kompozycje będące połączeniem technik malarskich i rysunkowych. I czy to za sprawą przyjętej kolorystyki czy też idei przyświecającej autorce w akcie tworzenia – atomy i ich związki przedsta-

Wystawa skonstruowana na bazie oryginalnych pocztówek, lokalnych kronik, zachowanych w rodzinnych albumach fotografii oraz dokumentów archiwalnych przedstawia historię Niepołomic i niepołomiczan od pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej do wybuchu II Wojny Światowej.

Oparta w znacznej mierze o wielkoformatowe fotografie wprowadza w klimat przełomu XVIII i XIX oraz początku XX wieku, a pogłębione informacje i bogaty materiał archiwalny zawarty został w multimedialnych. Przewodnik przedstawił historię Niepołomic w szerokim kontekście najważniejszych europejskich procesów społecznych i politycznych. W rocznicę Bitwy Warszawskiej zwanej „Cudem nad Wisłą” w jednej z sal pojawiła się postać Józefa Piłsudskiego, którego legenda bohatera i męża opatrznociowego wydarzeń z 1920 roku wbiła się w świadomość Polaków mocniej niż historyczne fakty.

Drugą propozycją była wystawa sztuki starożytnej, gdzie rolę cicerona

Oprowadzanie kuratorskie – forma, którą chcemy kontynuować z większą częstotliwością, dała okazję do bezpośredniej rozmowy ze specjalistami z muzeum, do zgłębiania wątków, dla których wystawa bywa jedynie pretekstem.

przedstawia spojrzenie na proces powstawania życia na Ziemi, począwszy od materii nieożywionej, poprzez pojawienie się w wodzie zaczątków bytów żywych, aż po ich rozwój w obfitą bioróżnorodność. Fenomen powstawania życia na ziemi, ale także zjawiska mu zagrażające, zwłaszcza w zetknięciu z cywilizacją człowieka – to jedna z fascynacji młodej artystki.

wione przy użyciu akrylu i kredki znakomicie współgrały z otaczającą zamek i Podegrodzie roślinnością.

Zorganizowane także w sierpniu oprowadzania kuratorskie przyciągnęły osoby zainteresowane tematyką wybranych wystaw. I tak można było zwiedzić ekspozycję *Niepołomice. Miasto, czas i ludzie* wraz z jej współtwórcą – historykiem Michałem Gajdoszem.

ne pełniła Marta Przybylska, autorka artykułów z cyklu „Korzenie cywilizacji europejskiej”, zamieszczanych na łamach Gazety Niepołomickiej. Zgromadzone najciekawsze obiekty kultury egipskiej, greckiej, etruskiej i rzymskiej z okresu od XVII wieku p.n.e. do IV wieku n.e.; marmurowe posągi, fragmenty sarkofagów, wyroby rzemiosła artystycznego, wykonane z fajansu, brązu i metali szlachetnych, drewna i kamienia, zestawione w układach tematycznych, tworzą kanwę do opowieści o niemal wszystkich aspektach życia w okresie antycznym. A niezgłębiona mądrość mitów starożytnych wzbogaca te opowieści, jak choćby tę o egipskim bogu Ozyrysie, którego

bratobójcza walka o władzę pozbawiła możliwości splodzenia potomka i gdyby nie cudowna moc Izdy, przywracająca utraconą męskość, nie byłoby boga Horusa – patrona monarchii egipskiej.

Sztuka starożytna budzi podziw estetyką i kunsztem jej twórców. Parafrazując tytuł wystawy, organizatorzy wyrażają nadzieję, że zwiedzający znaleźli starożytności bardzo piękne.

Ekspozycja pochodząca ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie po ponad trzech latach prezentowania jej w zamku, w styczniu następnego roku powróci do wyremontowanego budynku Arsenалу przy ul. Pijarskiej w Krakowie.

Oprowadzanie kuratorskie – forma, którą chcemy kontynuować z większą częstotliwością, dała okazję do bezpośredniej rozmowy ze specjalistami z muzeum, do zgłębiania wątków, dla których wystawa bywa jedynie pretekstem.

Zapraszamy do muzeum w przekonaniu, że zastosowana dyscyplina sanitarna, w tym obowiązkowe maseczki, zachowanie dystansu, dezynfekcja, dają poczucie bezpieczeństwa i komfort obcowania z prawdziwymi dziełami sztuki – skarbami historii.

MARIA JAGLARZ

dyrektor Muzeum Niepołomickiego

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Jakub Czajkowski

21 września godz. 19:00

Karpaty Wschodnie

Wędrowki w górach Ukrainy i Rumunii

Sala Widowiskowa MCDiS | Niepołomice, ul. Zamkowa 4 | wejście A | wstęp wolny!

Rok 2020 rokiem ważnych rocznic

Kalendarium

Rok 2020 jest wyjątkowy. Obfituje w wiele ważnych dla naszego narodu rocznic. Te ważne dla Polaków wydarzenia sprzed lat nie ominęły również Niepołomic

Kwiecień 1940

W kwietniu minęła prawie nie zauważona 80. rocznica zbrodni katyńskiej. Bezprecedensowa w skali świata decyzja Stalina spowodowała wymordowanie ponad 22 tys. polskich oficerów strzałem w tył głowy. Była to elita narodu. Wśród rezerwistów było wielu lekarzy, inżynierów, nauczycieli, profesorów wyższych uczelni, prawników.

Wśród pomordowanych w Katyniu byli również mieszkańcy Niepołomic: mjr Tadeusz Wimmer-Gierczyński kpt. Franciszek Jan Nowak kpt. Józef Kulesza por. Józef Filipowski ppor. Piotr Weber przodownik Władysław Włodarczyk starszy poster. Władysław Skóra starszy poster. Stanisław Wywiół starszy poster. Józef Krempa posterunkowy Józef Kwaśny

Tę bezprecedensową zbrodnię poprzedzały podobne zbrodnie wykonywane na narodzie polskim przez NKWD. Na podstawie jednego rozkazu wydanego przez Nikołaja Jeżowa 9.08.1937r rozstrzelano 111.091 osób. Razem z innymi tego typu operacjami w latach 1937-1938 wymordowano 150-200 tys. Polaków z ogólnej liczby 700 tys. zamieszkujących Rosję Sowiecką tylko dlatego, że byli Polakami.

10 kwietnia 2010

10 kwietnia minęła 10. rocznica katastrofy smoleńskiej. Katastrofy w której zginął prezydent Lech Kaczyński wraz z małżonką Marią, dowódcy wszystkich sił zbrojnych, m.in. gen. Władysław Potasiński i gen. Bronisław Kwiatkowski, którzy służyli w czerwonych beretach w Niepołomicach. Wielu polityków, przedstawiciele rodzin katyńskich, w sumie 96 osób. Wszyscy oni zdążyli do Katynia aby oddać cześć pomordowanym oficerom i pomodlić się na ich grobach. Katastrofa, która do dziś nie została w pełni wyjaśniona, niewątpliwie była największą katastrofą po II wojnie światowej.

18 maja 1920

18 maja minęła 100. rocznica urodzin Papieża Polaka Jana Pawła II.

Biskup, a później kardynał Karol Wojtyła był wielokrotnie w Niepołomicach, modlił się przed obrazem swojego patrona Karola Boromeusza, udzielał sakramentu bieżmowania wielu młodym mieszkańcom Niepołomic, przyjaźnił się z naszym proboszczem ks. Andrzejem Fidelusem.

Pamiętajmy o jego testamencie, który nam pozostawił. Jan Paweł II prosił: Nie wstydzcie się krzyża. Starajcie się na co dzień podejmować krzyż i odpowiadać na miłość Chrystusa. Brońcie krzyża, nie pozwólcie, aby imię Boże było obrażane w naszych sercach, w życiu społecznym czy rodzinnym (...). Niech (krzyż) przypomina o naszej chrześcijańskiej godności i narodowej tożsamości, o tym kim jesteśmy i dokąd zmierzamy i gdzie są nasze korzenie. Niech przypomina nam o miłości Boga do człowieka. (...) Brońcie krzyża od Bałtyku aż do Tatr.

25 maja 1948

W kazamatach UB zginął od strzału w tył głowy po brutalnym śledztwie rotmistrz Witold Pilecki. W 1940 r. Witold Pilecki dobrowolnie dał się złapać i wywieść do obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Stamtąd wysyłał pierwsze raporty o ludobójstwie. W świat poszły informacje o okrucieństwach dokonywanych przez Niemców na więźniach. Pilecki stworzył w obozie ruch oporu. Zadaniem konspiracji była pomoc więźniom, a w odpowiednim momencie wywołanie buntu. Współtowarzyszem Pileckiego w organizacji podziemnej w obozie był Feliks Włodarski z Niepołomic. Rotmistrz Pilecki wraz z dwoma towarzyszami po ucieczce w kwietniu 1943r z Auschwitz przechodził przez Puszcze Niepołomiczką w okolicach Staniątek i dalej przez Poszynę w stronę Bochni. Po kilku dniach odpoczynku dotarł do Nowego Wiśnicza.

14 czerwca 1940

14.06.2020 minęła 80. rocznica pierwszego transportu z Tarnowa 728 więźniów do obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Wśród więźniów prawdopodobnie było dwóch mieszkańców Niepołomic: Feliks Włodarski i Leopold Czuraj. (Nie udało się tej informacji potwierdzić).

Auschwitz I

Od 14.06.1940 do kwietnia 1942 pełnił funkcje wyłącznie obozu koncentracyjnego, czyli miejsca powolnej zagłady w wyniku warunków nieludzkiej egzystencji i głodu. Przeznaczony był głównie dla polskich więźniów politycznych: inteligencji, duchownych lub członków ruchu oporu.

W marcu 1942 powstaje KL Auschwitz II Birkenau

Od wiosny 1942-10.1944 pełnił on funkcje obozu koncentracyjnego dla więźniów różnej narodowości (gł. Żydów, Polaków, Cyganów), równocześnie pełnił funkcje największego ośrodka masowej zagłady Żydów przywożonych w ramach akcji zagłady ludności żydowskiej z całej Europy.

15 sierpień 1920

Setna rocznica Bitwy Warszawskiej zwanej Cudem nad Wisłą. Było to wielkie zwycięstwo, które zatrzymało agresję Rosji Sowieckiej i ocaliło naszą niepodległość na blisko 20 lat. To wielkie i bardzo ważne zwycięstwo (17 najważniejsza bitwa w dziejach świata), którego znaczenia nawet w pełni sobie nie uświadamiamy, a zwłaszcza niedoceniają jego znaczenia mieszkańcy Europy Zachodniej. To zwycięstwo uratowało od zagłady polskiego ducha niepodległości.

O znaczeniu tej bitwy świadczą słowa odnalezione w korespondencji Lenina do Stalina z lata 1920r za dzień, dwa będziemy już we Lwowie i cała Galicja nasza aż po Kraków i dalej, a wtedy rozbijemy Czechy, rozbijemy Węgry,

zlikwidujemy Rumunię i wejdziemy do Wiednia i trzeba będzie zsowietyzować Włochy – to jest właśnie kultura polityki imperium zła jak pisze prof. Andrzej Nowak. Polacy odważnie przeciwstawili się temu złu, choć cała Europa za wyjątkiem Węgier i w pewnym sensie Francji starała się nam utrudnić walkę, osłabić nas, zablokować dostawy broni, amunicji. USA stały z boku obojętne. Zostaliśmy sami. Społeczeństwo polskie połączyła wiara i przekonanie, że Polska jest wielką wartością, której trzeba bronić za najwyższą cenę, cenę własnego życia. I obronili. Warto przytoczyć tu słowa naszego pierwszego pisarza Wincentego Kadłubka Czego podejmuje się z miłości ojczyzny, miłością jest, nie szaleństwem, męstwem nie zuchwałością, bo mocna jest miłość jak śmierć.

Mistrz Wincenty przekonuje nas, że ofiara złożona z miłości ma szczególną, trwałość, także złożona z miłości ojczyzny. Możemy powiedzieć, że istotą polskości jest niepodległość, czyli niezgoda na podporządkowanie się tym, którzy chcą nas zniewolić. Za tę niepodległość całe pokolenia Polaków oddawały życie, przelewały krew, dlatego musimy o nich

pamiętać, składać im hołd, bo jak pisze prof. Andrzej Nowak cytując Herberta Każde ziemskie imperium runie, ale odwaga, którą wykażemy w obronie spraw wiecznych, spraw trwałych, ta odwaga, którą zapisała w centrum swojego doświadczenia, w centrum swojej hierarchii wartości polska kultura, pozostaje wieczna.

Również w Bitwie Warszawskiej brali udział niepołomiczanie. Ja znam tylko dwa nazwiska: Józef Jasełek i Mazur. Być może mamy więcej bohaterów, o których nic nie wiemy, a warto byłoby ich odnaleźć i godnie upamiętnić. Ci młodzi ludzie poszli bronić ojczyzny, bo tak zostali wychowani w domu rodzinnym, w szkole. To tam wpojono im, co jest ważne w życiu.

Tak więc pamięć o pokoleniach, które były przed nami jest naszym obowiązkiem. To oni przekazali nam swoją mądrość, pozostawili wzorce postępowania i wartości, które czynią naszą kulturę narodową tak atrakcyjną.

Pięknie o polskiej kulturze, pragnieniu wolności i tożsamości narodowej, o wartościach dla nas ważnych pisze Bohdan Urbankowski w artykule Naród,

który nie pojmuje znaczenia własnej kultury, budzi się na targu niewolników (WPIS Nr 5 Maj-Czerwiec 2020).

Walka o niepodległość, pogarda dla tchórzostwa, potępienie kolaboracji i zdrady stały się częścią kodu kulturowego Polaków. W sytuacjach kryzysu po prostu wiedzieliśmy, jak należy postąpić. Nie znaczy to, że nie zdarzały się przypadki zaprzaństwa – były one jednak odosobnione, częstsze pod okupacją sowiecką, w Generalnej Guberni bliskie zeru. Nie było u nas rządu Quislinga czy Petaina, nie było armii Własowa, ani dywizji SS na wzór tych organizowanych w Holandii czy Danii. Polska policja nie spędzała Żydów na stadiony i nie odsyłała ich do Auschwitz – jak to robili Francuzi. Zaborcom nie udało się kupić ani jednego autorytetu moralnego – bo trudno nadać tę rangę Skińskiemu czy Wasilewskiej. Zaborcy musieli zadowolić się szumowinami.

Mamy wiele powodów aby być dumnymi z naszej ojczystej historii i tradycji.

MARTA KORABIK

radna Rady Miejskiej w Niepołomicach

 MAŁOPOLSKA

5. edycja

BO! Małopolska czeka na Twój pomysł!

BUDŻET
OBYWATELSKI
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

Ty zgłaszasz
pomysł, my go
zrealizujemy

Mamy
12 milionów
złotych!

Zgłoś swój projekt

od 1 września do 15 października 2020

Z niemowlakiem do logopedy?

Drogi rodzicu! Jeśli kiedykolwiek zastanawiałeś się, czy Twoje dziecko nie jest jeszcze za małe na wizytę w gabinecie logopedycznym, odpowiedź brzmi: do logopedy można zgłosić się w zawsze, nie istnieją żadne granice wiekowe, im wcześniej, tym lepiej! Być może coś niepokoi Cię w rozwoju Twojego dziecka, obserwujesz je, zastanawiasz się, odrzucasz natrętne myśli. Może uspakaja Cię rodzina, sądzisz, że jeszcze jest czas, że dziecko wyrośnie. Możliwe, oby. Ale co będzie, jeśli nie?

Część osób sądzi, że logopeda to specjalista zajmujący się głównie wadami wymowy, opóźnionym rozwojem mowy, pracujący z dziećmi w wieku przedszkolnym, szkolnym lub z dorosłymi. Nic bardziej mylnego. Coraz więcej mówi się o potrzebie wczesnej interwencji oraz o profilaktyce, bo jak wszyscy wiemy – „lepiej zapobiegać, niż leczyć”. Wiele dzieci wymaga specjalistycznej opieki terapeuty już od pierwszego dnia narodzin, np. ze względu na konsekwencje chorób, czy wad genetycznych, z którymi przyszły na świat. Natomiast jeśli rodziców zdrowego niemowlaka cokolwiek niepokoi w rozwoju dziecka, albo też z różnych stron docierają do nich sprzeczne informacje warto zasięgnąć wiedzy u źródła i skorzystać z porady specjalisty. Rodzic powinien zgłosić się z dzieckiem do gabinetu logopedy, jeśli urodziło się ono:

- z trudnej, powikłanej, zagrożonej ciąży: wywiad logopedyczny związany z tym okresem jest bardzo ważny, ponieważ to jak przebiega ciąża ma wpływ na rozwój płodu, ale także na rozwój dziecka po jego narodzinach;

- jako wcześniak, czyli dziecko urodzone przed 37. tygodniem ciąży;

- ze zdiagnozowanymi wadami genetycznymi (np. Zespołem Downa), mózgowym porażeniem dziecięcym, wadami anatomicznymi (np. rozszczepem podniebienia);

- jeśli podczas porodu wystąpiły komplikacje, np. niedotlenienie itd.

Podczas pierwszej wizyty logopeda zbierze szczegółowy wywiad dotyczący okresu prenatalnego i porodu. Rzuca on światło na ewentualne trudności, z którymi przyjdzie się mierzyć dzidziusiowi i pozwoli prawidłowo pokierować terapią. Podczas takiego spotkania warto mieć ze sobą książeczkę zdrowia dziecka i przypomnieć sobie

fot. Pixabay

najważniejsze fakty związane ze stanem zdrowia matki i niemowlęcia, a także zapisać pytania, które chcemy zadać, aby podczas rozmowy nic nam nie umknęło.

ale nie tylko u położnej, czy doradcy laktacyjnego mogą szukać wsparcia i pomocy. Bardzo często kobietom zależy, aby karmić swojego maluszka piersią, a mimo szczyrych chęci, tru-

Podczas pierwszej wizyty logopeda zbierze szczegółowy wywiad dotyczący okresu prenatalnego i porodu. Rzuca on światło na ewentualne trudności, z którymi przyjdzie się mierzyć dzidziusiowi i pozwoli prawidłowo pokierować terapią.

Jakie są natomiast inne czynniki, które powinny skłonić rodziców do wizyty u terapeuty, jeśli zaobserwowali je u swojego dziecka?

- Trudności z karmieniem: może nie wszystkie mamy są tego świadome,

dów – nieraz wylanych łez – muszą ostatecznie zrezygnować z takiej formy. Diagnoza logopedyczna jest tutaj bardzo ważna, ponieważ może okazać się, że np. nadmierne kłusanie, ból podczas karmienia, nieumiejętność

zassania, uszczelnienia się na piersi wynika, np. ze skrócenia wędzidełka języka lub warg, nieprawidłowego napięcia mięśniowego, itd. Logopeda oceni też odruchy oralne, pomoże dobrać odpowiednią pozycję do karmienia, sprawdzi rytm ssania. Co jednak z mamami, które z jakiegoś powodu nie mogą lub nie decydują się na karmienie piersią? W tym przypadku można uzyskać wskazówki co do wyboru odpowiedniej butelki i pozycjonowania maluszka. Również na kolejnych etapach rozwoju dziecka terapeuta oceni jego gotowość do rozszerzania diety (nie wszystkie maluchy są gotowe w tym samym momencie, szczególnie jeśli są wcześniakami, albo borykają się z różnymi dolegliwościami), sposób pobierania pokarmu z łyżeczki, odgryzania, gryzienia, żucia, a także sposób w jaki dziecko pije. Pomocy można szukać również, jeśli dziecko ma refluks, wygórowany odruch wymiotny, często dławi się i krztusi podczas jedzenia, nie chce dotykać pokarmu rączkami, niechętnie reaguje na nowości wprowadzane do diety.

- Otwarta buzia podczas snu, w trakcie dnia, oddech ustami, język wysunięty między wargi, nadmierne ślinienie, obserwowane kłopoty z napięciem mięśniowym: są to aspekty warunkujące prawidłowy rozwój mowy, funkcji związanych z jedzeniem, oddychaniem – bagatelizowane mogą w przyszłości dać konsekwencje w postaci zaburzeń rozwoju mowy, wad gryznu, wad wymowy.

- Brak gaworzenia między szóstym,

a dziesiątym miesiącem życia dziecka: chociaż wydawać by się mogło, że od gaworzenia do mówienia jeszcze daleka droga, to tak naprawdę jest wręcz przeciwnie. Jest to bardzo ważny etap w rozwoju i jeśli nie wystąpi w tym czasie należy jak najszybciej skonsultować

ewentualnych wątpliwości dotyczących jego rozwoju, czy też podjęcie działań profilaktycznych ma na celu dobro dziecka i minimalizowanie nieprawidłowości, które mogą pojawić się w przyszłości, w związku z czynnikami, które – być może teraz – wydają się

Warto pamiętać, że wczesne zdiagnozowanie przyczyny trudności występujących u niemowlęcia, rozwianie ewentualnych wątpliwości dotyczących jego rozwoju, czy też podjęcie działań profilaktycznych ma na celu dobro dziecka i minimalizowanie nieprawidłowości, które mogą pojawić się w przyszłości

z logopedą. Rozwój psychoruchowy można przyrównać do wielu powiązanych ze sobą zębatek w skomplikowanym mechanizmie – jeśli jedna z nich wypadnie z rytmu, może pociągnąć za sobą inne.

- Brak pojawienia się gestu wskazywania palcem w dziewiątym miesiącu życia i pierwszych słów ok. pierwszego roku życia dziecka.

- Nadwrażliwość dotykowa, szczególnie w obrębie głowy, jamy ustnej dziecka, dłoni i stóp, którą rodzic obserwuje podczas czynności pielęgnacyjnych, karmienia, samodzielnego jedzenia, zabaw przedmiotami o różnej fakturze.

Warto pamiętać, że wczesne zdiagnozowanie przyczyny trudności występujących u niemowlęcia, rozwianie

błache. Dobrze, aby rodzic wiedział, że ma u kogo szukać wsparcia – zadaniem logopedy nie jest ocenianie, a pomoc niemowlęciu i jego opiekunom, udzielenie wskazówek, które można wykorzystać podczas codziennej pielęgnacji i zabawy z dzieckiem.

Wszystkich rodziców, którzy chcieliby skonsultować swoje pociechy z logopedą zapraszamy do Poradni Logopedycznej w Niepołomiczkim Centrum Profilaktyczno-Lecznicy przy ul. Pięknej 4 w Niepołomicach. Informacje uzyskać można pod nr tel. 12 281 22 60, 724 924 824. Do zobaczenia!

KAROLINA WDANIEC

neurologopedia, Niepołomickie Centrum Profilaktyczno-Lecznicy

Miejskie Centrum Dźwięku i Słowa

Dźwiękowisko

Wielki koncert rodzinny
piosenki dla dzieci,
mamy taty, babci i dziadka,

zespół na żywo!

Bobobrzemia
koncerty umuzykalniające

Sala Widowiskowa MCDiS, wejście A
27 września, niedziela, godz. 11:00

bilety 15 zł /os.

Pomóżmy wrócić do zdrowia naszej niepołomiczance – Ewie

Ewa jest bardzo mocno związana z Niepołomicami. To tu kształciła się, zawierała pierwsze przyjaźnie, rozpoczęła karierę zawodową. Podjęła pracę jako sekretarka w szkole zawodowej, a następnie w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, gdzie jest bardzo ceniona, zarówno przez dyrekcję, jak i całe grono pedagogiczne.

Pracuję z Ewą od samego początku zarówno mojej, jak i jej kariery zawodowej. Nieraz rozmawialiśmy o naszych planach, które wiązałyśmy z Niepołomicami. Ewa zawsze powtarzała, że czuje się tu dobrze, otacza życzliwymi ludźmi, właśnie w tym miejscu chce zamieszkać. Tak też się stało, założyła rodzinę i swoją dalszą przyszłość wiąże z naszym miastem.

4 czerwca miał być kolejnym rutynowym dniem w życiu Ewy. Jak co dzień odprowadziła córeczkę do samorządowego przedszkola na ul. Kościuszki i zmierziała w stronę pracy. Przechodząc na przejściu dla pieszych obok przedszkola, niespodziewanie została potrącona przez samochód. W jednej chwili cały dotychczasowy świat Ewy zatrzymał się

i pomimo poważnych obrażeń ma w sobie wielką wolę życia.

Niestety w dalszym leczeniu okazało się, że obrażenia są tak duże, że Ewa nie wzbudziła się i nie było pewności, kiedy to nastąpi. Rodzina, przyjaciele, dyrekcja szkoły, współpracownicy szukali pomocy, konsultacji w wielu miejscach. Nadzieją okazał się prywatny ośrodek rehabilitacyjny, ale leczenie tam wiąże się

wielki przełom, ale droga do odzyskania pełnej sprawności jeszcze bardzo długa i wymaga miesięcy rehabilitacji, a co za tym idzie ogromnych nakładów finansowych.

Koszt miesięcznego leczenia to 20-25 tysięcy złotych w zależności od stanu zdrowia. Wszelkimi siłami staramy się zebrać fundusze i pomóc najbliższej rodzinie. W szkole Dyrekcja zorganizowała zbiórkę wśród pracowników szkoły, podczas meczu piłki nożnej w którym Puszcza Niepołomicze podejmowała Resovię Rzeszów, zawodniczki żeńskiej drużyny zbierały pieniądze do puszek. Koleżanki i koledzy z pracy wychodzą z wieloma inicjatywami, aby wesprzeć powrót Ewy do zdrowia. Organizowana jest licytacja, z której pieniądze zostaną przekazane na leczenie. Te wszystkie aktywności dają nadzieję. Zapraszamy do włączenia się do zbiórki, aby Ewa odzyskała szansę na powrót do normalności.

Wierzę, że są w nas pokłady dobra, które pozwolą nam pomóc Ewie.

Na leczenie i rehabilitację Ewy Ochenduszko pieniądze można wpłacać na stronie Fundacji Votum oraz na portalu zbiórkowym Siepomaga.

Votum, na numer konta: 32 1500 1067 1210 6008 3182 0000, z dopiskiem – dla Ewy Ochenduszko, www.siepomaga.pl/ewa-ochenduszko

ZUZANNA POLAŃSKA
koleżanka z CKZiU w Niepołomicach

Na leczenie i rehabilitację Ewy Ochenduszko pieniądze można wpłacać na stronie Fundacji Votum oraz na portalu zbiórkowym Siepomaga.

Votum, na numer konta: 32 1500 1067 1210 6008 3182 0000, z dopiskiem – dla Ewy Ochenduszko, www.siepomaga.pl/ewa-ochenduszko

i wszystko co do tej pory było ważne: plany rodzinne, rozterki związane z wyborem dalszej edukacji córeczki, zbliżające się wakacje, praca, codzienne czynności, straciły na znaczeniu. Od tego momentu liczyły się jedynie walka o życie, a następnie powrót do zdrowia.

Wiadomość o tym nieszczęściu sparaliżowała nas wszystkich znajomych Ewy. Niepewność co dalej i godziny oczekiwań na wiadomość spędzały sen z powiek. Towarzyszyła nam myśl, jak jedna chwila może zmienić wszystko, co by było, gdybyśmy ją była/był na jej miejscu. Wreszcie dowiedzieliśmy się, że Ewa żyje

z ogromnymi kosztami.

Wszyscy poruszeni losem naszej koleżanki rozpoczęliśmy zbiórkę datków. Mąż Ewy zgłosił ją do fundacji: siepomaga oraz Votum, gdzie wielu mieszkańców naszej gminy wpłaciło datki.

Informacja o zbiórce pojawiła się w mediach społecznościowych, w zbiórkę włączyli się pracownicy Urzędu Miasta. W sumie zebrano około 60 tysięcy złotych. Zebrane środki pozwoliły na przewiezienie Ewy do prywatnego ośrodka rehabilitacyjnego, gdzie zastosowano nowe leczenie. Dzięki tamtejszym metodom Ewa odzyskała świadomość. Jest to

Nowy-stary samochód niepołomickich druhów

Są sytuacje, kiedy pamięć i przywiązanie do konkretnego samochodu nie słabną mimo upływu lat. Tak było w jednostce OSP Niepołomice. Gdy w 1974 roku druhowie otrzymali nowy samochód strażacki Star 25 z zabudową Jelcza, nikt nie przypuszczał, że 46 lat później ten sam model na nowo zasili flotę niepołomickich wozów ratowniczych.

Mam do tego samochodu szczególny sentyment. Pojawił się w jednostce OSP w tym samym roku, w którym ja rozpoczynałem służbę – przyznał Stanisław Dąbroś, prezes OSP Niepołomice.

Star 25 służył niepołomickim druhom od 1974 do 1998 roku, kiedy przekazali go strażakom w Podgrabiu. Potem słuch o nim zaginął.

Stanisław Dąbroś razem z bratem Eugeniuszem, który był naczelnikiem OSP Niepołomice przez 30 lat, postanowili sprowadzić taki samochód ponownie do jednostki.

Szukaliśmy tego modelu prawie dwa lata, bezskutecznie jeżdżąc po całej Polsce – zaznacza Eugeniusz Dąbroś.

Na samochód trafili dzięki przypadkowej rozmowie ze starym znajomym – generałem Tomaszem Bąkiem, twórcą Prywatnego Muzeum Techniki i Militariów w Rzeszowie. Generał przyznał, że ma dwa takie modele i jeden chętnie odstąpi. I tak w 2018 roku druhowie-pasjonaci przywieźli z Rzeszowa stary, zdezelowany samochód.

Gdy burmistrz Roman Ptak zobaczył auto, był lekko zszokowany, nie wierzył, że doprowadzimy go porządku – przyznał Stanisław Dąbroś. I faktycznie, strażacy początkowo mieli zamiar tylko wymalować wóz. Potem jednak zapadła decyzja o przeprowadzeniu generalnego remontu. Remontowali go 2,5 roku. Czemu tak długo? – Chcieliśmy, żeby wszystkie części były oryginalne, a to wymaga czasu. Znaleźć 46-letnie elementy samochodu to nie jest łatwa sprawa – zaznacza. Wóz był odnawiany w tak zwanym „czynnie społecznym”, w wolnych chwilach w prywatnym zakładzie mechanicznym Eugeniusza Dąbrośia.

Dziś samochód jest całkowicie sprawny. Wyremontowana jest nawet radiostacja z lat siedemdziesiątych. Na wyposażeniu są też dwa oryginalne hełmy z lat 60. Po drabinę druhowie pojechali specjalnie do Białegostoku. Jedyne czego nie zdążyli jeszcze wyremontować to stara pompa. Zapewniają jednak, że i ją doprowadzą do porządku.

Na pytanie skąd pomysł z poszukiwaniem i odnowieniem samochodu, obaj bracia odpowiadają zgodnie, że z sentymentu i chęci pozostawienia młodemu pokoleniu pamiątki z dawnych lat.

Jest już kilka wizji jak zagospodarować samochód. Druhowie chcą, żeby służył głównie do pokazów, żeby zwłaszcza młodzi mieszkańcy zobaczyli, jak wyglądały kiedyś strażackie wozy ratownicze.

Pierwsza prezentacja nowego-starego samochodu miała miejsce w ostatni weekend sierpnia podczas 29. Dni Niepołomice.

JOANNA MUSIAŁ
Referat Promocji i Kultury

Kluby Krótkofalarskie

Klub z definicji jest formą zrzeszenia się osób o tych samych zainteresowaniach, pozwalająca na propagowanie hobby większemu gronu odbiorców oraz realizację przedsięwzięć, które ciężko jest zrealizować w pojedynkę

Taka właśnie myśl przyświecała niepołomickiemu gronu radioamatorów, którzy w 2014 roku postanowili powołać do życia Niepołomicki Klub Krótkofalowców. Katalizatorem tych wydarzeń była chęć przystąpienia Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach do międzynarodowego programu ARISS, umożliwiającego rozmowę z kosmonautą znajdującym się na pokładzie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej za pomocą radiostacji amatorskiej. Niestety, gdy wniosek był już gotowy do złożenia, przyjmowanie zostało nagle wstrzymane. Ale właśnie to wspólne działanie pokazało nam, że razem można robić bardzo ambitne rzeczy, które indywidualnie są zwykle niemożliwe do zrealizowania.

Czym na co dzień zajmują się takie kluby? Większość z nich nastawiona jest na działalność społecznie użyteczną tj. edukację dzieci, młodzieży szkolnej i dorosłych, a także prowadzenie szkoleń i prelekcji z zakresu konstruowania i budowy urządzeń radiokomunikacyjnych i umiejętności ich wykorzystania. Członkowie klubów krótkofalowców z racji posiadanych umiejętności pomagają również w akcjach ratowania ludności, zapewniając wsparcie łączności radiowej.

Dzięki globalnemu zasięgowi naszych radiostacji, klubowicze mają okazję promować swój region i miejscowość w kontaktach radiowych z korespondentami z całego świata. Tak właśnie działa Niepołomicki Klub Krótkofalow-

ców, który od sześciu lat reprezentuje nasze miasto na amatorskich pasmach radiowych. Podczas zajęć klubowych, oprócz pracy przy radiostacji, można szkolić się w dziedzinie radiotechniki na sprzęcie zgromadzonym w warsztacie elektronicznym. Działamy również w sferze łączności kryzysowej, budując infrastrukturę mogącą wspomóc łączność profesjonalną podczas kataklizmów i klęsk żywiołowych. W tym zakresie również uczestniczymy we wspólnych ćwiczeniach ze służbami profesjonalnymi.

Krótkofalarstwo to hobby o bardzo szerokim polu działania. Każdy radioamator ma swoje zainteresowania i preferencje. Jednym sprawiają radość łączności z jak najdalszymi stacjami (tzw. DX-y), inni czerpią przyjemności z łączności zrobionych małą mocą (QRP), jeszcze inni zajmują się aktywowaniem szczytów górskich, zamków, fortów czy też rezerwatów przyrody. Z myślą o nich powstają kluby tematyczne, najczęściej przy Oddziałach Terenowych PZK, których działalność ukierunkowana jest na realizację konkretnych zadań.

Jeżeli interesujesz się elektroniką albo jesteś ciekaw, co się dzieje w eterze i jak można samodzielnie nadawać sygnał radiowy, możesz wstąpić w szeregi Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców! Wyjaśnimy jak działa radiostacja i pomożemy zdobyć licencję krótkofalowca.

Zapraszamy do śledzenia naszej strony na Facebooku (www.facebook.com/SP9MOA) gdzie pojawią się informacje o czasie i miejscu powakacyjnych spotkań klubowych.

73!

MICHAŁ MATUSIK SQ9ZAY
prezes Niepołomickiego Klubu
Krótkofalowców

SPOJRZENIE W NIEBO

Październik 2020

Przyszła jesień, ręce w kieszeń – przysłowie to prognozuje nam chłodną lecz pogodną Złotą Polską Jesień, której piękno wszyscy rokrocznie doceniamy i wykorzystujemy na doładowanie baterii, by zimą jakoś sobie poradzić

Oczywiście cieszymy się z faktu, że Słońce nie próżnuje, chociaż niestety, jego deklinacja z dnia na dzień maleje, a w związku z tym długość dnia, u nas na półkuli północnej, stale się skraca, z czym musimy się niestety pogodzić i do tego przyzwycząć. W Małopolsce ubędzie dnia aż 107 minut; z 11 godz. 37 minut na początku października, do 9 godz. 50 minut na końcu miesiąca. Słońce, w czwartek 1 października, wschodzi o godz. 6.41 a zachodzi o 18.18; natomiast w ostatnim dniu miesiąca, wszędzie o 6.28 a schowa się pod horyzontem już o godz. 16.18. Wprost nie do wiary, ale ten dzień będzie jeszcze dłuższy od najkrótszego dnia roku o 105 minut! Ponadto Słońce 23 października o godz. 7.50, przejdzie ze znaku Wagi w znak Skorpiona (czyli Niedźwiadka).

W tym miesiącu nadal spodziewamy się małej aktywności magnetycznej Słońca (plamy, rozbłyski, protuberancje), związanej z nielicznymi centrami aktywności w jego fotosferze. Nasza gwiazda, jest w minimum swej aktywności i nie może się przebudzić, lecz mimo tego często szkuje jakieś niespodzianki, którymi może nas zadziwić lub nawet zaskoczyć, dlatego też warto i należy prowadzić bezpieczne obserwacje Słońca.

Uwaga! W nocy z 24/25 października (z soboty na niedzielę) śpimy rano o godzinę dłużej, przechodzimy bowiem na czas zimowy (środkowo-europejski), czyli cofamy dotychczasowe wskazania zegarów o godzinę. Oficjalnie, należy to uczynić w nocy o godz. 3.00, w niedzielę 25 X (dotyczy to w szczególności kolejnictwa i lotnictwa). Praktycznie zaś, najlepiej cofnąć wskazania zegarów o godzinę, jeszcze przed ułożeniem się do snu.

Ciemne bezksiężycowe noce, dogodne do obserwacji astronomicznych, będą w połowie miesiąca, bowiem kolejność faz Księżyca jest następująca: pełnia 1 X o godz. 23.05, ostatnia kwadra 10 X, o godz. 02.40, now 16 X o godz. 21.31, pierwsza kwadra 23 X

o godz. 15.23 i znów pełnia 31 X o godz. 15.49. W apogeum (najdalej od Ziemi) znajdzie się Księżyc 3 X o godz. 19.00 i 30 X o godz. 20.00, a w perygeum (najbliżej Ziemi) będzie 18 X o godz. 2.00.

Ponadto Księżyc spacerując po październikowym niebie, przewędruje w pobliżu planet: Marsa (3 X o godz.

5.00 – zakrycie, u nas niewidoczne i 29 X o godz. 17.00), Wenus (14 X o godz. 4.00), Merkurego (17 X o godz. 20.00) Jowisza (22 X o godz. 18.00) i Saturna (23 X o godz. 6.00). Ponadto zbliży się do jasnych gwiazd: Aldebarana (6 X o godz. 21.30) i do Regulusa (13 X o godz. 5.00). Oj, będzie co obserwować! Na naszym jesiennym niebie z wieczora dostrzeżemy w kolejności gwiazdozbiory: Pegaza, Andromedy, Perseusza, Byka, a po północy pojawią się nam na wschodzie, konstelacje Bliźniąt i Oriona.

Jeśli zaś chodzi o planety, to Merkurego można będzie szukać nisko na zachodnim niebie, do połowy miesiąca, potem skryje się w promieniach Słońca. Na wschodnim niebie znajdziemy Wenus, która na dobre 2 godziny poprzedza wschód naszej gwiazdy. Marsa, goszczącego w gwiazdozbiorze Ryb, możemy obserwować przez całą noc, bowiem 13 X będzie w opozycji do Słońca, a ponadto w odległości zaledwie 63 mln km od Ziemi. Jowisza można będzie jeszcze obserwować z wieczora, nisko na zachodnim niebie. Podobnie, ale nieco wyżej, dostrzeżemy Saturna. Obie planety, gazowe olbrzymy, przebywają w gwiazdozbiorze Strzelca. Uran gości w gwiazdozbiorze Byka, a ponieważ 31 X będzie w opozycji do Słońca, zatem możemy go obserwować przez całą noc. Natomiast Neptun po opozycji (11 IX), przebywa

fot. Pixabay

w gwiazdozbiorze Wodnika i widoczny jest przez teleskop od wieczora, przez większą część nocy.

Już od 2 października, aż do 7 listopada, promieniają szybkie meteory z roju Orionidów, które wchodzą w górne warstwy atmosfery ziemskiej z prędkościami nieco ponad 60 km/sek. Maksimum roju przypada na 21 X, możemy wtedy oczekiwać 25 spadających gwiazd na godzinę. Radiant meteorów leży na granicy gwiazdozbiorów Oriona i Bliźniąt (południowo-wschodnia część nieba). Warunki obserwacji ich maksimum, będą dobre w tym roku, ponieważ Księżyc będzie przed pierwszą kwadrą i zachodzi o godz. 21.00. Natomiast od 6 do 10 października (maksimum 7/8 X), promieniają powolne meteory Drakonidy, których radiant leży w gwiazdozbiorze Smoka. Warunki do ich nocnych obserwacji nie będą łatwe, bo Księżyc będzie 2 dni przed ostatnią kwadrą, wschodząc już o godz. 21.00.

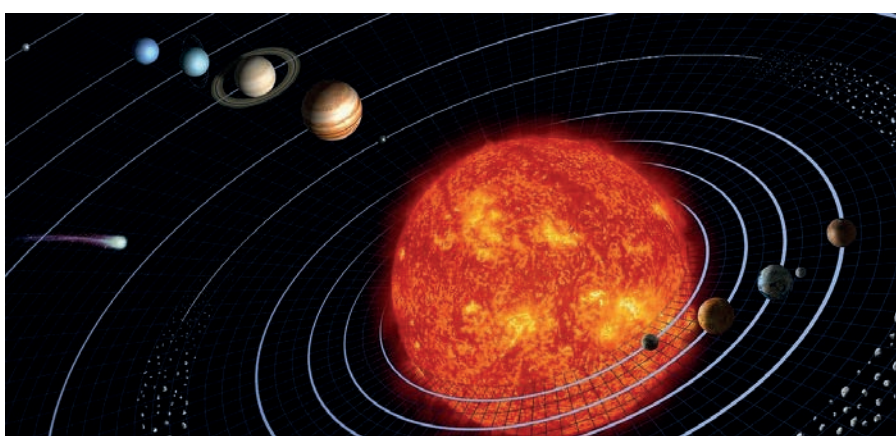
Natomiast dla wzbudzenia nie tylko obserwacyjnych refleksji, po tegorocznej wakacyjnej, pandemicznej pogodzie, odwołam się do sprawdzonego po wielokroć w praktyce przysłowia: *Gdy październik ze śniegiem przybieży, to na wiosnę śnieg długo poleży.*

DR ADAM MICHAŁEC
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

Nasza wyprawa na Marsa

Marsa, goszczącego w gwiazdozbiornie Ryb, możemy praktycznie obserwować przez całą noc, bowiem 13/14 października będzie w opozycji do Słońca, a ponadto w odległości zaledwie 63 mln km od Ziemi. Nie będzie to tzw. Wielka Opozycja, ale Mars będzie na tyle blisko nas, że warto się pokusić na wyprawę międzyplanetarną w jego okolice. Wszystko zaczęło się dla nas nagle, bez odpowiedniego przygotowania, 12 marca 2020 r., gdy ogłoszono stan epidemiologiczny w Polsce. Ba, jak pamiętamy, sytuacja poważna zaczęła się wcześniej na całym świecie i wciąż niestety trwa to zagrożenie koronawirusowe. Mniej więcej tyleż czasu upłynie od ogłoszenia w Polsce epidemii, do dnia opozycji Marsa, – 216 dni – ile będzie trwała w przyszłości podróż pierwszych ludzi z Ziemi na tę planetę. Wszystko zależy od zastosowanego napędu rakiet i przyjętej trajektorii lotu. Zatem my, mieszkańcy Polski, możemy się czuć jak prekursorzy (króliki doświadczalne zamknięte w habitacie) takiej wyprawy. Jak wiemy, nie wszyscy dobrze znieśli to „zamknięcie” i rygory maseczkowe, zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami. Podobnie chyba będzie w przypadku rzeczywistej podróży czwórki lub piątki dzielnych astronautów czy astronautek na Marsa. Niektórzy spośród nich nie wytrzymają znośnie takiego siedmiomiesięcznego reżymu, psychicznie lub fizycznie, mimo specjalnej selekcji. Zobaczmy.

W każdym razie momenty największego zbliżenia Marsa do Ziemi są wykorzystywane do wysyłania doń ekspedycji – jak na razie – automatycznych. Skutkiem dużego mimośrodowo orbity Marsa, jego odległość od Ziemi w czasie różnych opozycji, waha się w dużych granicach. Gdy Mars znajduje się w pobliżu peryhelium swojej orbity, wtedy odległość od Ziemi jest najmniejsza i może wynosić tylko 55,5 mln km i takie opozycje noszą w astronomii nazwę Wielkich Opozycji. Daty takich wielkich opozycji w XX i XXI wieku to lata: 1924, 2003 i 2082. Najbliższa, wielka – ale nie największa – opozycja Marsa będzie 15 września 2035, wtedy Mars będzie odległy od Ziemi o 57 mln km. Mam nadzieję, że wtedy ludzie będą już stąpać po tej

fot. Pixabay

planecie. Zaspokojona będzie prawdopodobnie ciekawość, czy istnieje lub istniała tam jakaś forma życia, która pojawiła się, gdy Włoch Giovanni Schiaparelli odkrył obserwacyjnie w 1877 kanały na Marsie. Aby nie być gołosłownym w tych rozważaniach, przypomnę, a raczej podam Państwu, jakie misje automatyczne trwają obecnie, po ich wystrzeleniu w kierunku bliższego nam niż zwykle, Marsa. Bowiem końcem lipca tego roku było dobre tzw. okno startowe dla takich misji i zostało ono w miarę ukończonych przygotowań wykorzystane. Otóż z kosmodromu w Japonii, wystartowała pierwsza misja międzyplanetarna Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Sonda Al Amal (Nadzieja) wystartowała 19 lipca br. w kierunku Marsa stanie się jego sztucznym satelitą w lutym 2021. Głównym zadaniem tej sondy będzie badanie marsjańskiej atmosfery. Cztery dni później, 23 lipca, Chiny z sukcesem wystrzeliły swoją sondę marsjańską Tianwen-1, która też w lutym przyszłego roku dotrze do

Marsa. Misja chińska ma bardzo bogaty program, który obejmuje: orbiter, lądownik i łazik. Natomiast Amerykanie z kosmodromu Cape Canaveral na Florydzie 30 lipca wysłali, przy pomocy rakiety Atlas V, w kierunku Marsa łazik Perseverance (Wytrwałość), który wyposażony jest w narzędzia do poszukiwania dawnego życia na Czerwonej Planecie. Na powierzchni Marsa łazik wylądował 18 lutego 2021, a za miejsce jego lądowania, obrano Krater Jezioro, w którym przed 3 mld lat była woda.

Inna bliska, ale nie Wielka Opozycja Marsa, wypadnie 16 stycznia 2025 roku, wtedy obie planety – Ziemia i Mars – będzie dzielić odległość około 70 mln km. Według zapowiedzi Elona Muska, powinni wtedy polecieć tam pierwsi ludzie. Poczekamy, zobaczymy. Może wówczas przyda się im do czegoś nasz tegoroczny pobyt w habitacie wirusowym?

DR ADAM MICHAŁEC

Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

Cykl historii projektu *Na cztery łapy*

Pomysł projektu zrodził się dwa lata temu, kiedy wraz z koleżanką prowadziłyśmy warsztaty fotograficzne w zaprzyjaźnionej stajni. Jedną z naszych zwierzęcych modelek była klacz Karolina, razem ze swoją właścicielką i jej córką. Podczas wspólnych zdjęć okazało się, że Karolina została adoptowana z Fundacji Centaurus. Poznałyśmy również historie innych zwierząt, które znalazły schronienie w stajni po wcześniejszych traumatycznych przeżyciach: sprzedaż na ubój, brutalne traktowanie lub zaniedbanie.

Po publikacji zdjęć i opisanu historii Karoliny zauważyłam w komentarzach, jak entuzjastycznie ludzie reagują na dobre serce innych i jak duża jest niezgoda na brutalne traktowanie zwierząt. Wiemy, ile jest zła wokoło, jak ludzie źle traktują nie tylko samych siebie, ale i te bezbronne zwierzęta – nie mające głosu i możliwości sprzeciwienia się. Jednak

zdałam sobie sprawę, że wokół jest też mnóstwo ludzi o kochających sercach, którzy są wrażliwi na krzywdę zwierząt i mimo czasem dużych trudności robią wiele, aby im pomóc. Nie trzeba daleko szukać, aby ich znaleźć – wystarczy otworzyć oczy i się rozejrzeć. Za płotem mieszka choćby moja siostra, która z mężem adoptowała doga niemieckiego z olbrzymimi fobiami, których się nabał po bestialskim traktowaniu przez poprzedniego właściciela.

Narodził się pomysł projektu: Na cztery łapy, w którym mogłabym pokazać zwykłych ludzi, którzy swoją wrażliwością, miłością i ofiarnością pomagają zwierzętom. Dają im szansę na prawdziwy dom, ciepło i ludzkie traktowanie, na nowo podejmują trud odbudowania zaufania zwierzęcia do człowieka lub po prostu dają możliwość godnego bytowania.

Historie moich bohaterów nie zawsze

są łatwe i miłe, ale pokazują serce i piękną postawę dobrego człowieka. Takie przykłady chcę pokazywać moim córkom, ucząc je jak należy postępować, aby ten świat był cudownym miejscem dla nas wszystkich.

Moim talentem jest robienie zdjęć i to wniosłam do projektu. Zapisywałam historie obrazami, a moi goście ubierali je w słowa. Razem stworzyliśmy 24 niezwykle historie, które łapią za serce. Dziękuję im za wzięcie udziału w projekcie, a Was zapraszam do zapoznania się z historiami, które od tego numeru będą pojawiały się na łamach „Gazety Niepołomickiej”

Adres witryny internetowej projektu: <https://naczteryłapy.com/>

Projekt na Facebooku: <https://www.facebook.com/pnaczteryłapy/>

DOMINIKA SOWA

fotografik, autorka projektu Na cztery łapy

HISTORIA PIERWSZA

Karolina

klacz adoptowana z Fundacji Centaurus

Posiadanie własnego konia było moim marzeniem z dziecięcych lat, kiedy z rozrewnieniem obserwowałam prace konia sąsiada przy zwożeniu siana. Myśl ta towarzyszyła mi przez cały okres trenowania jazdy konnej nie na własnym koniu.

Zawsze chciałam adoptować konia, niekoniecznie kupić. Moim celem było stworzenie relacji opierającej się na zaufaniu i słuchaniu potrzeb zwierzęcia.

Przeglądając strony internetowe fundacji Centaurus, trafiłam na zdjęcie Karoliny i zakochałam się, tak po prostu. Po pozytywnym przejściu procesu adopcji Karolina trafiła do stadniny na Dębiniu, gdzie jeźdź z córką konno.

Karolina jest wspaniałym kompanem terenowym, w szczególności jeśli jest do pokonania długa prosta, a na końcu zasłużony odpoczynek i popas na trawie.

Wspólna praca z koniem to wspaniałe doświadczenie, bo tak naprawdę konie mają stado, a człowiek zwykle może

je ewentualnie nakarmić. Ale na przyjaźń warto czekać. Kiedy przychodzę na pastwisko i wołam Karolinę często odpowiada rżeniem i podchodzi z własnej woli. To jest wspaniałe uczucie.

Kiedy złapiesz nić porozumienia, wszystko staje się jasne i koń odpowiada na dobre emocje tym samym. Dla-

tego warto adoptować zwierzę i dać mu nowy dom. Warto spełniać marzenia i pomagać jednocześnie. Dla mnie Karolina to członek rodziny. Na dobre i na złe!

AGNIESZKA BARANOWSKA

Fot. Dominika Sowa

Pożegnanie Bociana

czyli Niepołomicki Piknik Przyrodniczy

Już trzeci rok z rzędu w ostatnich dniach sierpnia na Polanie Sitowiec w Puszczy Niepołomickiej odbywało się Pożegnanie Bociana – czyli Niepołomicki Piknik Przyrodniczy. Spotkaliśmy się, by wspólnie pożegnać kończące się wakacje, pomyśleć o odlatujących na zimowiska bocianach, porozmawiać o przyrodzie, wystuchać ciekawych prelekcji, spędzić razem miło czas przy ognisku. W tym roku dla naszych Gości mieliśmy kilka ciekawych propozycji, o których kolejno opowiem...

Spacer przyrodniczy

Na przechadzkę do Puszczy Niepołomickiej zaprosili przewodnicy: Marta i Igor Długoszowie. To miłośnicy przyrody, którzy niejednokrotnie już wspierali działania Zielonego Puszczycy, prowadząc grupy pasjonatów po łąkach czy lasach, opowiadając o świecie roślin i zwierząt. Uczestnicy spaceru doliczyli się 19 gatunków ptaków, z ciekawszych wymienić należy m.in. trzmielojada, krogulca, samotnika, mucholówkę szarą, świstunkę leśną, kapturkę, kowalika i dymówkę. Zaobserwowano też ważki: szablaka krwistego i żagnicę siną. W spacerze uczestniczyły 22 osoby.

Gra terenowa z mapą

Jak czytać mapę, jak rozpoznawać zawarte w niej symbole, co to jest legenda

i jak posługiwać się kompasem? O tym wszystkim opowiedziała dzieciom Ula Zimny. Ula to osoba wielu pasji: jest instruktorem narciarstwa, pilotem i przewodnikiem na wyjazdach narciarskich i rowerowych, organizatorem turystyki aktywnej; wielokrotnie uczestniczyła w zawodach na orientację, górskich biegach i rajdach przygodowych. Ula przygotowała grę, podczas której dzieci uczyły się orientacji w terenie. Na początku zabawa toczyła się w obrębie Polany Sitowiec, a potem, kiedy młodzi uczestnicy byli już gotowi – wyposażeni w mapę i kompas oraz odpowiednią dawkę wiedzy – grupa wyruszyła kawalek dalej, w las. Zadanie polegało na odnalezieniu w terenie punktów zaznaczonych na mapie. *Dzieci wykazały bardzo duże*

zainteresowanie i z zaangażowaniem wzięły udział w grze – oceniła instruktorka. Zabawa trwała w sumie ponad 2 godziny i uczestniczyło w niej 18 dzieci w wieku od 7 do 14 lat.

(Zadanie publiczne realizowane przez nasze stowarzyszenie z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego jest dofinansowane ze środków Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach)

Smakowanie lasu z Pracownią Tokoro

O dzikich smakach (czyli smakach, które możemy odkryć w naturalnych produktach, znalezionych wokół nas: w lesie, na łące, w sadzie, czy ogrodzie) opowiadała Iza Bawół-Lloyd. Co naj-

ważniejsze – na stoisku pracowni Tokoro można było wszystkiego spróbować, a było tego niemało – dania przygotowywane były na bieżąco przez Izę i jej przyjaciół: Michała, Mustafę, Olę i Klaudię. Były podplomyki wyrabiane tuż przy ognisku, pachnące czarnuszką i bluszczem kurdybankiem. Można było skosztować placuszków z pokrzywy i cukinii. Pokrzywa była też głównym składnikiem pesto oraz ciasta z dodatkiem cytryny, ale ze słodkości najbardziej smakowały mi kruche ciasteczka-koszyczki z dżemem z rabarbaru i kwiatów dzikiego bzu. Egzotyczne smaki znaleźliśmy w masala dosa, południowo indyjskich naleśnikach z ryżu i czerwonej soczewicy, a swojsko pachniały ziemniaki pieczone na ognisku z dodatkiem chmielowych szyszek. Pragnienie można było ugasić ziołową herbatką czy lemoniadą na syropie z owoców z dzikiego bzu. Iza chętnie opowiadała o swojej kuchni, stosowanych produktach, przyprawach, sposobach przyrządzania. Nie dziwił fakt, że przy jej stoisku ciągle ktoś był. Zapraszamy na stronę www.facebook.com/pracowniatokoro/ po więcej kulinarnych inspiracji.

Opowieści o grzybach i ziołach

Agata Stelmach zbieraniem grzybów zajmuje się od dziecka, to jej prawdziwa pasja. Ciągłe poznaje i zgłębia wiedzę o nowych gatunkach. Grzyby zbiera przez cały rok. Od niedawna też

zaczęła zapoznawać się ze światem ziół i chwastów. Np. purchawki chropowate jak są młode, to są bardzo smaczne; albo jadalne huby – *moja ulubiona to żółciak siarkowy. Spośród grzybów zimowych miałam przyjemność znaleźć i zjeść zimą płomiennicę zimową – nie dość, że bardzo smaczna to jeszcze ma właściwości lecznicze* – wspomniała Agata.

Innym zainteresowaniem Agaty są zioła. Tak mówi o swojej nowej pasji: *W tym sezonie zainteresowałam się w końcu tym tematem. Pandemia mnie zmobilizowała, żeby się poznać, co można zjeść, czym sobie pomóc w razie choroby, czym się wzmocnić, oczyścić. Temat obszerny, jak i grzyby... Aktualnie zbieram wrotycz – dobry na stany depresyjne, lękowe. Teraz pełno wszędzie nawłoci – to roślina inwazyjna, ale zdrowa – pomocna na układ moczowy, oczyszczająca, też dobra na cerę.*

Agata prowadzi na Facebooku stronę, którą warto odwiedzić, by podążać jej ścieżką zainteresowań – wystarczy wpisać w wyszukiwarce: Grzybnik/Zielnik. Zapraszamy w imieniu autorki!

Kącik plastyczny

Twórczość manualna zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem dzieci i tym razem też tak było. Korzystaliśmy z farb akrylowych oraz kredek, malując sikorki i gile, kolorując sowy czy żolny. Młodszym dzieciom towarzyszyli przy pracy

rodzice, było więc prawdziwie rodzinnie i w dodatku kolorowo!

Ćmy

Jak ocenił Wojciech Guzik, z zamiłowania ornitolog oraz entomolog, to była doskonała noc na wabienie motyli nocnych. Wojtek pochodzi z Krosna, gdzie wolny czas spędza na badaniu ptaków i owadów w Beskidzie Niskim oraz Kotlinie Krośnieńskiej. Do Niepołomic przyjechał, by pokazać nam, że w skrytym w mroku otaczającym nas świecie tętni życie. Aby je zobaczyć, użyliśmy wabika – była nim żarówka z jasnym światłem oraz płachta białego ekranu. Już po chwili na ekranie zrobiło się tłoczno. W czasie łowów na światło przy ekranie pojawiło się około 15 gatunków motyli nocnych oraz wiele innych owadów z różnych grup (m.in. błonkówki, chruściki, pluskwiaki). Na wyróżnienie zasługują te najładniejsze: paśnik zieleniak z rodziny miernikowców i błyszczka spizówka z rodziny sówek. *Jak na tak krótki czas, tuż po zachodzie słońca, jest to całkiem dobry wynik – należy pamiętać, że latem najwięcej owadów przylatuje w późniejszych godzinach, między 23.00 a 1.00.* – podsumował Wojtek.

Opowieści o bocianach

Po skończonych warsztatach oficjalnie otworzyliśmy Niepołomiccki Piknik Przyrodniczy kilkoma słowami podsumowa-

nia minionego roku działalności naszego stowarzyszenia. Sierpień to czas, kiedy Zielony Puszczyk obchodzi urodziny i to wydarzenie stało się impulsem do zorganizowania pikniku po raz pierwszy trzy lata temu, kiedy to świętowaliśmy drugi rok istnienia. W tym roku gościem specjalnym był Paweł Kwapisz – z wykształcenia leśnik, miłośnik i znawca przyrody, pracownik Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Nasz gość opowiedział nam o bocianach, które zajmują szczególne miejsce – nie tylko w jego działalności zawodowej. Paweł montuje stelaże pod bocianie gniazda, często jest pierwszym wolontariuszem na miejscu wypadku, jeśli ptak został uszkodzony. Paweł brał udział w monitoringu bocian na czarnego i wielu innych bocianich akcjach, dlatego też jego wiedza opiera się nie tylko na dziesiątkach przeczytanych książek, ale przede wszystkim na własnym doświadczeniu. Po skończo-

nej prelekcji jeszcze przez dłuższy czas toczyły się przyrodnicze dyskusje.

Przez cały czas trwania pikniku można było zaglądnąć na stoisko edukacyjne Zielonego Puszczyka, gdzie czuwał Piotr Woś. Piotrek chętnie odpowiadał na wszelkie pytania dotyczące ptaków oraz sów w szczególności. Dzieci z entuzjazmem badały skład sowych wypluwek, oglądając znalezione w nich małe kostki norników pod mikroskopem.

Kiedy już zapłonęło ognisko, które przyciąga nas, ludzi, jak jasne światło żarówki nocne motyle, zebraliśmy się wokół, by ogłosić wyniki konkursu plastycznego Mój Bocian. Wpłynęło masę prac i jury, w składzie Agata Stelmach, Ula Zimny oraz Michał Wiecech z Nadleśnictwa Niepołomice, miało niełatwe zadanie. Ostatecznie nagrody przyznano w dwóch kategoriach wiekowych. Spośród dzieci młodszych (w wieku 5-9 lat) wyróżniono prace: Julii Przybyło (1. miejsce), Szymona

Sendorka, (2. miejsce), Sebastiana Wosia (3. miejsce). W kategorii dzieci starszych (10-14 lat) jurorom szczególnie spodobały się prace: Weroniki Różak (1. miejsce), Kamila Dzedzica (2. miejsce) oraz Lilianny Rudzkiej (3. miejsce). Wszystkim dzieciom, uczestnikom konkursu należą się ogromne brawa!

Dziękujemy, że byliście z nami na Pożegnaniu Bociana i liczymy, że zobaczymy się znowu za rok! Dziękujemy też tym, którzy pomogli nam w organizacji wydarzenia: Małgorzacie Juszczyk, Dominice Sowie i Rafałowi Pruszczeńskiemu.

Wydarzenie zostało dofinansowane ze środków Gminy Niepołomice.

PAULINA SZELEREWICZ-GŁADYSZ
Stowarzyszenie Zielony Puszczyk
fot. Dominika Sowa

Noc ciem

Ludzie od zawsze interesowali się tym co nieznanne. Pragnęli odkrywać zakątki kosmosu i głębie oceanów. Jednak coś tak małego i pozornie bliskiego jak ćma może okazać się dla wielu równie nieznanne jak gwiazdy na nocnym niebie

Nocny seans

Nareszcie nastął zmrok. Białe płótno rozpięte pomiędzy drzewami lśniło odbitym światłem pojedynczej lampy. Noc była bezwietrzna, a w okolicy unosił się ledwie wyczuwalny zapach kwitnących hibiskusów. Po chwili z cienia wynurzyły się opatulone w koce postaci i zajęły miejsca w przygotowanej „łóży”. Nocne widowisko rozpoczęło się.

Ćma czy motyl?

Ćmy to zwierzęta nocne, powszechnie kojarzone jako mniej jaskrawo ubarwione kuzynki motyli dziennych. W rzeczywistości, podział na ćmy i motyle nie jest ściśle naukowy i w głównej mierze wynika z prozaicznego podziału na porę aktywności tych owadów. Istnieje jednak kilka ogólnych elementów charakterystycznych dla każdej z tych kategorii. Pierwszym z nich są czułki – motyle dzienne mają je cienkie i zakończone wyraźną buławką, którą u ciem znajdziemy dużo rzadziej. Czułki samców ciem bardzo często są pierzaste, co ułatwia im odbieranie feromonów, wydzielanych przez samice.

Kolejną widoczną różnicą są skrzydła – ćmy mają je zazwyczaj połączone wędzidełkiem, co u motyli prawie nie występuje. Jest również kwestia tworzenia poczwarki. Ćmy często budują wokół niej jedwabny kokon, co u motyli dziennych nie zdarza się tak często.

Zauważalną na pierwszy rzut oka cechą charakterystyczną są także

wspomniane już barwy skrzydeł. Ubarwienie motyli dziennych jest zazwyczaj jaskrawe czym sygnalizują one swoją potencjalną toksyczność, odstraszając ewentualnych drapieżników. Ćmy znane są z kamuflującego ubarwienia o skomplikowanych wzorach przypominających liście, korę czy ziemię.

Podane różnice nie są wyznacznikami historii ewolucyjnej rzędu tych owadów i zdarzają się wyjątki takie jak jaskrawo ubarwiona ćma latająca w dzień.

Strażniczki świata umarłych

Łatwo zbagatelizować ćmy jako po prostu „motyle latające w nocy”. Mimo tego, stworzenia te wciąż wydają się nam nieuchwytnie, tajemnicze, swą naturą przypominają sowy lub koty. Zwykły zjadacz chleba, z trudem będzie w stanie wymienić z nazwy choć jedną ćmę.

Już w dawnych czasach, ćmy uznawane były za stworzenia mistyczne, odzwierciedlające ludzkie dusze. Słowianie przestrzegali swoje dzieci by

Rysunek zmierzchnicy trupiej główki z pamiętnika Joachima Daniela Jaucha.

miast, w Bretanii latające wokół domu ćmy miały być zwiastunem śmierci jednego z domowników a same owady przybyły by zabrać do grobu.

Ciekawostką jest, że motyw ćmy pojawił się w powieści *Milczenie owiec* Thomasa Harrisa oraz został wykorzystany na plakacie ekranizacji thrilleru psychologicznego o tej samej nazwie. Widzimy na nim twarz kobiety, której na ustach spoczywa owad z rozłożonymi skrzydłami i charakterystycznym wzorem czaszki na tułowiu. Inspiracją do plakatu była ćma zmierzchnica trupia główka (*Acherontia atropos*), która – choć w rzeczywistości wygląda odrobinę inaczej – istnieje naprawdę i jest owadem, którego w sezonie letnim można spotkać w Polsce. Zmierzchnica trupia główka w wielu kulturach uznawana była za zwiastun śmierci – jeden z głównych motywów w powieści Harrisa.

Miłość do światła

Blask zdaje się hipnotyzować ćmy, których miłość do światła często bywa miłością tragiczną. Każdy wie, że latające w nocy motyle są zafascynowane światłem, ale nie wszyscy potrafią odpowiedzieć dlaczego.

Będąc zwierzętami nocnymi, ćmy wyewoluowały by nawigować na podstawie światła księżyca i gwiazd, co nazywane jest orientacją poprzeczną (z ang. „transverse orientation”). Zachowując stały kąt względem np. księżyca, ćmy są

Fot. Patrycja Wąsikowska

w stanie utrzymać prosty kierunek lotu. Księżyc i gwiazdy to dla nich świetne punkty odniesienia. Znajdują się one na tyle daleko, że nawet pokonując duże odległości, kąt pomiędzy źródłem światła a kierunkiem lotu ćmy zmienia się jedynie nieznacznie. Z punktu widzenia ćmy, księżyc jest więc kompasem a same ćmy można porównać do marynarzy nawigujących na morzach za pomocą gwiazd.

Odkrywanie nieznanego

Zainspirowani nowo nabytą wiedzą o życiu i naturze ciem, postanowiliśmy spędzić kilka sierpniowych wieczorów na nocnych obserwacjach tych fascynujących stworzeń. Zebraliśmy wytrwałą ekipę przyrodników, w ogrodzie rozpostarliśmy biały materiał dumnie zwany prześcieradłem i przygotowaliśmy mocne oświetlenie żarowe, które umocowaliśmy na statywie. Gdy zapadł zmrok, zasiedliśmy do nocnego widowiska.

Przy ekranie spędziliśmy kilka emocjonujących godzin, wśród żywych dyskusji o ćmach i motylach. Już po chwili czekania przygotowany ekran upstrzyły pierwsze osobniki, zaskakując różnorodnością form i kształtów. Ich skrzydła wprawiały w zachwyty subtelnością barw, dorównując tym swoim dziennym kuzynom. Niektóre z ciem podekscytowane krążyły wokół, a inne spacerowały po płótnie, kołysząc czólkami. Sympatyczne i futerkowe, przy bliższej obserwacji okazały się o wiele mniej złowieszcze, niż sugerowały ludowe podania.

Jak rozpocząć obserwacje

Aby obserwować ćmy należy zaopatrzyć się we wspomniane światło oraz białe płótno, na przykład prześcieradło. Taki ekran rozwieszamy w pogodną

i bezwietrzną noc w miejscu z dala od latarni ulicznych i innych okolicznych źródeł światła. Należy użyć lampy, która się nie nagrzewa, aby nie stworzyć zagrożenia dla ciem. Kiedy wszystko będziemy mieć już przygotowane, warto uzbroić się w cierpliwość. Zanim przyleci do nas pierwsza ćma, może minąć trochę czasu, dlatego przyda nam się ciekawy atlas motyli i dobre towarzystwo.

Obserwacja ciem jest mniej wymagająca niż obserwacja innych zwierząt, jak na przykład ptaków. Kamuflaż możemy zostawić w szafie, nie jest też konieczne zachowanie ciszy. Podglądanie ciem może więc być dobrą motywacją do spotkań towarzyskich w gronie przyjaciół, a także sposobem na rozwijanie w dzieciach ciekawości świata przyrody.

Nocni goście

Podczas naszych nocnych seansów, każdego wieczoru odwiedzały nas coraz ciekawsze gatunki ciem. Ich identyfikacja – zwłaszcza w przypadku tych mniej znanych – okazała się szalenie wciągającą zabawą w detektywa.

Szczególnie duże emocje wzbudziło pojawienie się dwóch gatunków zawiszków: zmrocznik przytuliak (*Hyles gallii*) oraz zmrocznik gładysz (*Deilephila elpenor*), a także pojawienie się okazałego chrząszcza z rodziny kózkowatych – dyląza garbarza (*Prionus coriarius*). Zaobserwowaliśmy ćmy, które imponowały nam swoją wielkością jak również takie, które zachwycały swoimi pięknymi barwami. Przykładem może być paśnik zieleniak (*Colostygia pectinataria*). Ten oliwkowy klejnocik może poszczycić się znajomością sztuki kamuflażu – jego barwy przypominają liście lub zielony marmur. Paśnik zieleniak jest niewiel-

kim motylem, o rozpiętości skrzydeł zaledwie 2,5 cm. Występuje on dość powszechnie w wilgotnych lasach, na ich obrzeżach i polanach.

Bioindykatory

Według Smithsonian Institution, na świecie żyje około 160 tys. gatunków ciem. Liczba ta dziesięciokrotnie przewyższa liczbę motyli dziennych. W Polsce stwierdzono 3156 gatunków motyli, z czego 2992 to gatunki nocne.

Te niepozorne żyjątka mają niemałe znaczenie dla ekosystemu. Ćmy są ważną częścią łańcucha pokarmowego – stanowią pożywienie dla pajaków, insektów, żab, jaszczurek, ropuch, nornic, jeży, nietoperzy, ptaków, a nawet ryb. Sprzyjają ekspansji niektórych roślin, które zapylają żywiąc się ich nektarem. Motyle nocne stanowią również wskaźnik zdrowia ekosystemu, ponieważ są bardzo wrażliwe na zmiany w środowisku takie jak zanieczyszczenie powietrza, nadużywanie pestycydów czy zmiany klimatu.

Noc ciem

Sąsiedztwo Puszczy Niepołomickiej, otoczonej dużymi połaciami łąk, zdecydowanie sprzyja obserwacjom ciem i motyli. Jak pokazał to przykład naszych nocnych seansów, z małym nakładem pracy i środków z łatwością zmienimy przydomowy ogród w plenerowe stanowisko do obserwacji. Świat motyli nocnych bez wątplenia potrafi zachwyć różnorodnością barwnych gatunków, a same obserwacje mogą dostarczyć solidnej porcji wiedzy i wiele ciekawych wrażeń.

Bibliografia

- Britton, D., What are the differences between butterflies and moths?. The Australian Museum, 2019.
- Biegeleisen, H., Śmierć w obrzędach, zwyczajach i wierzeniach ludu polskiego. Dom Książki Polskiej S-ka Akc. Warszawa, 1930.
- Smithsonian Institution, BugInfo: Moths. [dostęp 2 sierpień 2020] <https://www.si.edu/spotlight/buginfo/moths>
- McGrath, M., Nature crisis: Moths have 'secret role' as crucial pollinators. BBC, 2020. [dostęp 13 sierpień 2020] <https://www.bbc.com/news/science-environment-52630991>

Fot. Virginia Wąsikowska

tekst i zdjęcia **PATRYCJA WĄSIKOWSKA**
www.puszczaniepolomicka.pl
 Związek Polskich Fotografów Przyrody

CO TO
BĘDZIE?

TRZOSK

Tekst i rysunki
Łukasz Zabdyr
zabdyrmiks.blogspot.com

TO WAM POWIEM, ŻE WAM POWIEM
ALE WAM POWIEM - BĘDZIE SIĘ DZIAŁO
W SZKOLE OD WRZEŚNIA.

OJ BĘDZIE! ZE WZGLĘDU
NA EPIDEMIE
KRÓL WYDAŁ NAKAZ
ABY WPROWADZIĆ
RÓŻNE OBOSTRZENIA.

TYLKO JAK JE
RESPEKTOWAĆ GDY
BĘDZIEMY SIEDZIEĆ
W SZKOLE TAK BLISKO
SIEBIE?

POCZEKAJMY NA TRZOSKA,
ON NA PEWNO COŚ WYMYŚLIŁ!
CO BY NIE MOWIĆ, DO KWESTII
BEZPIECZEŃSTWA
PODCHODZI BARDZO POWAŻNIE.

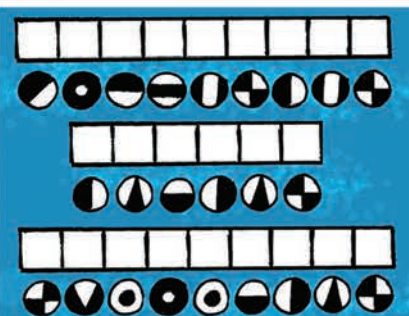
A JA TAK SOBIE MYŚLĘ, ŻE TRZEBA BY
MIEĆ JAKĄS ZASŁONĘ NA TWARZY.
MOŻE TAKĄ SPECJALNĄ...

PRZYŁBICĘ?!

RUSZ makówką z Trzoskiem

ZNAJDŹ 15 SZCZEGÓŁÓW RÓŻNIĄCYCH ILUSTRACJE.

PRZEŁÓŻ JEDNĄ ZAPALKĘ
ABY RÓWNANIE BYŁO POPRAWNE.

KORZYSTAJĄC
Z RYSUNKU
OBOK, WPISZ
ODPOWIEDNIE LITERY W DIAGRAMY.
NASTĘPNIE ODCZYTAJ Z JAKICH OWOCÓW
TRZOSK PRZYGOTOWAŁ KONFITURY.

AKADEMIA SIATKÓWKI NIEPOŁOMICE

ZAPRASZAMY NA TRENINGI SIATKARSKIE DZIEWCZĘTA I CHŁOPCÓW

- ✓ PROFESJONALNA KADRA TRENERSKA
- ✓ UDZIAŁ W ROZGRYWKACH LIGOWYCH MZPS
- ✓ TURNIEJE TOWARZYSKIE
- ✓ OBOZY SPORTOWE
- ✓ ZGRUPOWANIA

MIEJSCE TRENINGÓW:

HALA SPORTOWA SSP IM. LADY SUE RYDER W NIEPOŁOMICACH
OS. KAPTARZ 40

KONTAKT: 501 661 728, 512 870 962

WWW.ASNIEMPOLOMICE.PL
E-MAIL: BIURO@ASNIEMPOLOMICE.PL

